Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 74 (1324) ♦ Субота, 20 квітня 1996 року ♦ Ціна договірна

Джон Мейджор у нас здивувався і дав доручення своєму послу

Усього шість годин перебував у Києві Прем'єр-міністр Великобританії Джон Мейджор, але цей час був настільки містким, що увібрав у себе ряд зустрічей з найвищими службовими особами, участь у семінарі «Закордонні справи та питання безпеки», організованому Верховною Радою України, консультативно-дорадчою радою при її Президії та британським урядовим фондом «Ноу хау», а також участь у відкритті Київського міжнародного банку і навіть відвідання Бессарабського ринку. Під час його зустрічі з Головою Верховної Ради Олександром Морозом було обговорено ряд важливих питань — зокрема, поглиблення міжпарламентських контактів, які уже справляють певний позитивний вплив на політичну ситуацію в Європі.

(Закінчення на 4-й стор.).

УЄФА: «Динамо» допущено до ігор за єврокубки!

(Подробиці в наступному номері).

Читайте у суботньому випуску

...СПРАВА РУК САМИХ ПОТОПАЮЧИХ

Нині (а точніше — післязавтра, коли більшість газет не виходять) планета святкуватиме не День Води, а День Землі, але весна цього року така, що наші руки мимоволі обрали оце «земноводне» фото для першої сторінки. А чому б і ні? Адже кожна повінь — то маленьке нагадування про прадавній великий потоп, і про батечка Ноя, і про те, що завжди треба бути готовим врятуватися самому й врятувати ближнього. Головне — ти сам мусиш бути до цього готовим і тримати напоготові свій ковчег, інакше не допоможе ні Господь Бог, ані навіть Василь Васильович Дурдинець. Скількох візьме твій ковчег, окрім самого тебе, — теж тільки од тебе й залежить. Чи тільки ближніх — чи й «тварі по парі».

До речі, про «тварі». Коли писались ці рядки, до редакції приблудилась чарівна молоденька такса з ошийником, але без жодного напису на ньому. Вся редакція одразу полюбила собаку, але, дбаючи про недбалих господарів, повідомляємо: можете прийти й забрати. Адреса — на останній сторінці. Всього вам усім доброго!

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

«Велика сімка», яка цього разу — «вісімка», засідає в Москві

«Великою вісімкою» дводенний форум на вищому рівні, який учора й сьогодні відбувається в Москві, став тому, що проводиться з ініціативи Президента Росії Бориса Єльцина. У ньому беруть участь глави держав США, Канади, ФРН, Великобританії, Франції, Італії, Японії, а також Президент України Леонід Кучма, який виступить перед сильними світу цього, щоб донести реальну правду про те, чим для України і людства є Чорнобиль.

(Закінчення на 4-й стор.).

Наробила лиха вода

Інтенсивні опади спричинили значний підйом рівня води в річках Карпат і Прикарпаття, у Дністрі та його притоках. Триває підтоплення господарських об'єктів, будівель, мостів і доріг.

Так, на 36-му кілометрі дільниці Львівської залізниці в результаті впливу зливових вод стався зсув насипу довжиною майже 12 км. Як повідомляє Штаб Цивільної оборони України, рух на ділянці відновлено. В Івано-Франківській області підтоплено 1091 будинок у 15-ти населених пунктах. Із них тимчасово евакуйовано 1234 чоловіка і 833 голови худоби.

У Рівненській області підтоплено 526 приватних будинків у 32-х населених пунктах, з яких тимчасово відселено 818 чоловік і відведено у безпечні місця 1010 голів худоби. 11 автомобільних мостів місцевого значення, 5 км автомобільних доріг і 1,2 км водопровідних мереж виведено з ладу.

У номер

Українські діти на півдні Франції

У старовинному містечку Сен-Жан д'Анжелі вже сім років функціонує Центр європейської культури для молоді. Своїм завданням він ставить плекати культурні цінності народів Європи, фігурально кажучи, вчить молодих людей бути європейцями. Цього року, вперше в історії Центру тут перебуває група українських учнів київської школи № 192. Згідно з концепцією діяльності Центру одночасно збираються три групи: французька і дві іноземних. Вони живуть разом, працюють в творчих майстернях, слухають лекції визначних спеціалістів з історії європейської культури, здійснюють екскурсії в багаті історичними і культурними пам'ятниками місцевості цього району.

Центр, де на цей раз поруч з українськими і французькими дітьми перебували діти з Німеччини, відвідав посол України у Франції Юрій Кочубей.

Комітет починає діяти

Із закликами до єдності звернулися представники 10 політичних партій, близько 70 громадських об'єднань, профспілок, національно-культурних товариств та церков, які на засіданні Асамблеї громадських комітетів на підтримку нової Конституції України в Києві заснували Всеукраїнський громадський комітет на підтримку нової Конституції України. У своїх виступах присутні наголошували на необхідності нової, народної Конституції, а такою вона може стати лише за свідомої підтримки народом на референдумі. Хоча, як сказано у декларації про заснування Всеукраїнського громадського комітету, проект, підготовлений Конституційною комісією, має вади і вимагає коректив і доопрацювання.

Керівники партій національно-демократичного та соціально-ліберального спрямування виступили з ініціативою створювати громадські штаби на підтримку нової Конституції на місцях. Сьогодні уже діє 700 таких штабів у багатьох областях України.

Наш кореспондент попросив поділитися думками з цього приводу учасників зібрання.

Анатолій МАТВІЄНКО, голова Народно-демократичної партії:

— Треба йти вперед, а не жалкувати за вчорашнім. Це перспектива поступового руху до утворення правової демократичної держави, у якій буде гарантовано права і свободи особистості, у якій має переважати соціально відповідальна економічна політика.

Володимир ГРИНЬОВ, голова партії Міжрегіональний блок реформ:

— Сьогодні конституційний процес має два виміри: один у Верховній Раді та інших владних структурах, другий — серед простих громадян. Тут ми, на жаль, дуже слабко працюємо. На мій погляд, дещо запізнилися з тим, щоб залучити до конституційного процесу партії та громадські організації, тобто тих, хто має вихід на конкретних людей.

Володимир ЯВОРІВСЬКИЙ, голова Демократичної партії, народний депутат України:

— Дуже добре, що після політичного егоїзму по Україні починає бродити «привид» центризму, що з'явився природний потяг до об'єднання, до вміння йти на певні компроміси заради того, щоб відстояти найголовніше — нашу державу, її незалежність, її майбутнє.

Поправка

В «Голосі України» за суботу, 6 квітня, допущена помилка. В останньому рядку статті 28 Закону України про Державний бюджет України на 1996 рік замість «1 січня 1995 року» треба читати «1 січня 1996 року». Просимо вибачення.

Парламентська хроніка

І ЗНОВУ ТРИВАЄ БІЙ...

Ранкове засідання 19 квітня

Воно підбило підсумок попереднього робочого дня, коли проходили парламентські слухання щодо Чорнобиля, приурочені до 10-річного «чорного» ювілею цієї планетарної трагедії. У прийнятій з даного питання постанові схвалено звернення до парламентів, глав держав і урядів країн СНД, а також до глав держав, міжнародних організацій і світової наукової громадськості.

Затим на сесії тривало обговорення проекту нової Конституції. Виступи були вкрай політизовані, супроводжувалися обопільними і не завжди парламентськими випадами проти своїх ідейних опонентів. Отож мимоволі пригадуються рядки популярної пісні: і знову триває бій... Але ж Україні він не потрібний, їй потрібна Конституція для єднання. В ім'я народу і для народу.

Іван ДМИТРЕНКО.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

10 РОКІВ КАТАСТРОФИ. Ми зосталися наодинці. Тримаємось!

Денне і вечірнє засідання 18 квітня

Парламент розпочав слухання на тему «Про 10-ту річницю чорнобильської катастрофи». Як зазначив у своїй доповіді віце-прем'єр-міністр Василь Дурдинець, з'явилася ще одна нагода для того, щоб узагальнити і довести до народу все, що відомо на сьогодні про причини й обставини аварії, зробити уроки з неї, привернути увагу міжнародної громадськості до чорнобильських проблем та становища потерпілих, оцінити зусилля держави на зменшення наслідків лиха, визначитися з перспективою.

Україна, як констатували учасники слухань, на сьогодні залишилася наодинці й зі страшними наслідками цієї катастрофи — Захід годує здебільшого обіцянками, а братня Росія — правонаступниця СРСР — з 1991 року участі у ліквідації наслідків аварії на території України не бере. Отож і маємо «есесерівський» спадок: 3 млн. 200 тис. потерпілих, у тому числі 350 тисяч учасників ліквідації аварії і наслідків, маємо укриття «саркофаг», із яким у майбутньому не знаємо, як бути, 800 могильників високорадіоактивних відходів, зону відчуження, гарячі точки у десятикілометровій зоні, і цезію-137 більш як 1 кюрі на квадратний кілометр у 12 областях України. І маємо близько 168 тисяч смертей — стільки потерпілих внаслідок аварії людей ми поховали (у 4229 випадках встановлено причинний зв'язок з аварією). Тільки за період з 1992 по 1995 роки наші витрати на ліквідацію наслідків чорнобильського лиха перевищили суму, еквівалентну 3 млрд. доларів США.

Інший доповідач — голова постійної парламентської комісії з питань чорнобильської катастрофи Володимир Яценко, зупинився на тому, яка створена база законодавча для подолання лиха. Маємо закон про соціальний захист ліквідаторів аварії і потерпілих від її наслідків, маємо прийняту 1993 року Концепцію національної програми ліквідації наслідків аварії і соціального захисту громадян на 1994-95 роки та на період до 2000 року. Уряд України прийняв 116 постанов та розпоряджень з питань ліквідації чорнобильського лиха.

Але незважаючи на все це, обстановка у вражених атомом районах складна. Про негаразди і біди чорнобильців сказано багато. Говорили про них і запрошені на слухання заступники голів Київської та Житомирської обласних Рад народних депутатів М. Приймаченко та В. Бондар, голова Іванківської райради М. Урупа, керівники деяких відомств, представники громадських чорнобильських організацій.

Уяву про проблеми ліквідації чорнобильського лиха народні депутати могли мати і з розданого їм тексту Національної доповіді України «10 років після аварії на Чорнобильській електростанції», підготовленої фахівцями уряду.

Однак запитань пролунало більше, аніж відповідей. Було видно, мало кого задовольнило твердження Володимира Яценка, який сказав, що не торкатиметься технічної сторони аварії, її причин, винуватців і, зокрема, тому що, цитую, «спеціальні комісії Верховної Ради минулого скликання і спеціальна комісія XXVIII з'їзду Компартії дали вичерпну відповідь на всі ці та інші запитання».

На жаль, регламент парламентських слухань не передбачає запитань і відповідей з приводу обговорюваного питання, про це знову змушений був нагадати головуючий.

У пошуках виходу із ситуації, що склалася у зв'язку з ліквідацією наслідків чорнобильської катастрофи, й жахливим становищем потерпілих, лунали під час слухань також і найрізноманітніші пропозиції. Від якнайшвидшого прийняття поправок і доповнень до чинного закону про соціальний захист потерпілих внаслідок аварії громадян та завершення роботи над проектом Національної програми мінімізації наслідків катастрофи на 1996—2000 роки — до, здавалося, найнеочікуваніших. Так, Президент «Союзу Чорнобиль-Україна» Юрій Андреєв сказав, що його організація — за рішуче ... скорочення пільг двом категоріям чорнобильців: із числа «номенклатури й одноденок», котрі мають незаслужені, завищені пенсії, та чорнобильських комерсантів, що користуються податковими пільгами.

На жаль, підвести риску під цьогоденними слуханнями парламент не зумів — не вистачило кворуму. Прийняття рішення було перенесено на ранок наступного дня.

Анатолій ДЕНЬ.

Анатолій БЕНЬ, «Голос України»

ДІАГНОЗ: МУТАЦІЯ СОВІСТІ

Чорнобиль: розслідування тижня

Більш як півроку робоча група постійної парламентської Комісії з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією, окрім інших важливих проблем, відстежувала порушення чорнобильського законодавства, прав ліквідаторів наслідків аварії на ЧАЕС і потерпілих від неї. До складу цієї групи на чолі з юристом за фахом Миколою Хомичем входило ще кілька народних депутатів — колишніх працівників правоохоронних органів, учасників ліквідації наслідків аварії. І, певне, саме ці обставини й визначили фаховий та принциповий підхід до перевірки, а відтак і її результати.

— У багатющій українській мові мені важко знайти слово, яким з достатньою точністю і виразністю можна було б назвати те, що коять деякі державні чиновники з коштами, виділеними на лікування й оздоровлення потерпілих чорнобильців та ліквідацію наслідків аварії загалом, — так емоційно охарактеризував голова комісії Григорій Омельченко добуті у результаті перевірок дані.

А вони справді шокують. Як констатували учасники засідання, за даними Міністерства статистики до чорнобильського фонду торік надійшло 102,6 трлн. карбованців, видатки становили 94,9 трлн., а решту — 7,7 трлн. — з фонду незаконно вилучено. Офіційні дані Мінстатистики і Мінчорнобиля щодо витратних статей 1995 року не збігаються на 775 млрд. карбованців. Де ці кошти, на кого спрацювали, кого «оздоровили»?

Певну відповідь на ці запитання дадуть ось такі факти. На запит постійної парламентської комісії Генеральна прокуратура офіційно підтвердила, що за вказівкою тодішнього в.о. міністра у справах захисту населення від наслідків аварії на ЧАЕС В.Холоші (нині він міністр) НВО «Прип'ять» перерахувало до статутного фонду комерційного банку «Корн» 25 млрд. карбованців. Кілька інших чорнобильських державних підприємств виділили «Корну» ще 12,5 млрд. крб. І це не поодинокі випадки фінансування комерційних структур за рахунок чорнобильських коштів, котрих так не вистачає для ліквідації наслідків техногенної аварії, якої ще не знало людство.

У різноманітних, у тому числі найвищих державних, органах прийоми з цими коштами просто карколомні, про що свідчать події довкола того самого банку «Корн». У грудні 1995 року фахівці Національного банку України, проаналізувавши ситуацію, визнали за неприпустиме зосереджувати фінансування чорнобильської програми в рамках одного комерційного банку, котрий до того ж не має відповідної мережі установ, належного технічного оснащення тощо. Навіщо такий ризик? Однак уже наступного місяця інший керівник — заступник голови правління НБУ О. Киреєв — дозволяє-таки комерційному банку «Корн» монопольно присмоктатися до чорнобильських коштів: згідно з зареєстрованими змінами і доповненнями загадкове і малообіцяюче слово «Корн» у назві банку зникає і з'являється багатообіцяюче і «рідніше» чорнобильцям: акціонерний банк обслуговування чорнобильської програми «Вітчизна».

Пояснення на засіданні комісії самого Олександра Киреєва зводилися до того, що він не мав підстав відмовляти «Корну» у його домаганнях, бо, як стверджує, не знав, що в статутному фонді цього банку є державні кошти. Однак за наполяганням членів комісії, зокрема Григорія Омельченка, зізнався: на нього вплинуло те, що на користь цього банку було рішення постійної Комісії ВР з питань Чорнобильської катастрофи та «вказівка міністра Шпека».

Щоб остаточно з'ясувати, хто стоїть за цим банком, комісія вважає вкрай необхідним з'ясувати, які саме фізичні особи є засновниками комерційних структур, котрі, у свою черу, стали засновниками «Корну». «Благодійників» жертв чорнобильського лиха треба знати поіменно.

«Благодійники» не погребували і моменту будівництва житла для переселенців із чорнобильської зони. За даними керівника робочої групи Миколи Хомича, для вивезених із зони безумовного (обов'язкового) відселення 11846 сімей в різних областях України у 1990—1995 роках зведено 15034 будинки чи квартири. Тобто, на 3188 помешкань більше, аніж переселенців — претендентів на них. І разом з тим у зоні наодинці з атомним лихом, вважай напризволяще, залишаються і досі сотні сімей з дітьми, котрим нікуди переселитися. У Поліському районі на ураженій атомом території, в очікуванні ласки держави, яка упродовж ось уже десятиріччя обіцяє збудувати їм помешкання на чистих землях, проживає 2098 сімей. І це при тому, що торік у Київській області зведено на 274 будинки й квартири більше, аніж переселено із зони сімей. Хто ж тоді поласився на чорнобильські помешкання? Комісія має цілий список таких осіб. Наприклад, у Сквирському районі помешкання для відселенців дісталися голові райсуду, райвійськкомові та ще кільком «своїм» людям.

(Закінчення на 4-й стор.).

ЗАКОН УКРАЇНИ Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про пенсійне забезпечення військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ»

У зв'язку з прийняттям Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» і Закону України «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні» Верховна Рада України **постановляє:**

Внести до Закону України «Про пенсійне забезпечення військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., №29, ст. 399; 1994р., №24, ст. 178; 1995 р., № 16, ст. 111) такі зміни і доповнення:

1. Преамбулу Закону після слів «органів державної безпеки і внутрішніх справ СРСР» доповнити словами «військовослужбовців, які в період Великої Вітчизняної війни проходили службу у складі 1-го Чехословацького армійського корпусу під командуванням Л.Свободи».

2. У статтях 1,12,13,14,16,23,43 та назві розділу II слова «вислугою строків служби» замінити словами «вислугу років», а у статті 17 слова «вислуги строків служби» замінити словами «вислуги років».

3. Частину першу статті 4 після слів «підпільних організаціях і групах, визнаних такими законодавством України» доповнити словами «у складі 1-го Чехословацького армійського корпусу під командуванням Л.Свободи».

4. Частину другу статті 13 викласти в такій редакції:

«Загальний розмір пенсії, обчислений відповідно до цієї статті, не повинен перевищувати 85 процентів відповідних сум грошового забезпечення, а особам, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи під час проходження служби і віднесені до категорії 1, — 95 процентів, до категорій 2 і 3, — 90 процентів».

5. Статтю 15 викласти у такій редакції:

«Стаття 15. Підвищення пенсій за вислугу років

Особам офіцерського складу, прапорщикам, мічманам, військовослужбовцям надстрокової служби та військової служби за контрактом, особам начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, які є ветеранами війни, та особам, на яких поширюється чинність Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», пенсії за вислугу років підвищуються в таких розмірах:

а) на 400 процентів мінімальної пенсії за віком — інвалідам війни I групи;

б) на 350 процентів мінімальної пенсії за віком — інвалідам війни II групи;

в) на 200 процентів мінімальної пенсії за віком — інвалідам війни III групи;

г) на 150 процентів мінімальної пенсії за віком — учасникам бойових дій, членам сімей, зазначеним у пункті 1 статті 10 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», а також дружинам (чоловікам) померлих інвалідів Великої Вітчизняної війни, які не одружилися вдруге;

д) на 75 процентів мінімальної пенсії за віком — учасникам війни, нагородженим орденами і медалями колишнього Союзу РСР за самовіддану працю і бездоганну військову службу в тилу в роки Великої Вітчизняної війни; на 50 процентів мінімальної пенсії за віком — іншим учасникам війни та дружинам (чоловікам) померлих учасників війни і бойових дій, партизанів і підпільників, визнаних за життя інвалідами від загального захворювання, трудового каліцтва та з інших причин, які не одружилися вдруге, батькам і дружинам (чоловікам), які не одружилися вдруге, військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, які загинули, померли або пропали безвісти в період проходження служби».

6. Частину першу статті 16 доповнити пунктом «в» такого змісту:

«в) пенсіонерам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною (стаття 11 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» — в розмірі 250 процентів мінімальної пенсії за віком, а пенсіонерам, які мають особливі трудові заслуги перед Батьківщиною (стаття 8 Закону України «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні»), — в розмірі 200 процентів мінімальної пенсії за віком».

7. Пункт «а» статті 20 викласти в такій редакції:

«а) інваліди війни — при настанні інвалідності внаслідок поранення, контузії, каліцтва, захворювання, одержаних під час захисту Батьківщини, виконання обов'язків військової служби (службових обов'язків) чи пов'язаних з перебуванням на фронті, у партизанських загонах і з'єднаннях, підпільних організаціях і групах та інших формуваннях, визнаних такими законодавством України, в районі воєнних дій, на прифронтових дільницях залізниць, на спорудженні оборонних рубежів, військово-морських баз та аеродромів у період громадянської та Великої Вітчизняної воєн або з участю у бойових діях у мирний час, а також інші особи, зазначені у статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

8. У статті 24:

частину першу доповнити пунктом «в» такого змісту:

«в) інвалідам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною (стаття 11 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»), — в розмірі 250 процентів мінімальної пенсії за віком, а інвалідам, які мають особливі трудові заслуги перед Батьківщиною (стаття 8 Закону України «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні»), — в розмірі 200 процентів мінімальної пенсії за віком»;

частину другу викласти у такій редакції:

«Надбавки, передбачені пунктами «а», «б» і «в» цієї статті, можуть нараховуватись одночасно».

9. Статтю 25 викласти у такій редакції:

«Стаття 25. Підвищення пенсій по інвалідності

Пенсії по інвалідності підвищуються у таких розмірах:

а) на 400 процентів мінімальної пенсії за віком — інвалідам війни I групи;

б) на 350 процентів мінімальної пенсії за віком — інвалідам війни II групи;

в) на 200 процентів мінімальної пенсії за віком — інвалідам війни III групи;

г) на 150 процентів мінімальної пенсії за віком — учасникам бойових дій, які отримують пенсії по інвалідності, що настала внаслідок причин, зазначених у пункті «б» статті 20 цього Закону, членам сімей, зазначеним у пункті 1 статті 10 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», а також дружинам (чоловікам) померлих інвалідів Великої Вітчизняної війни, які не одружилися вдруге;

д) на 75 процентів мінімальної пенсії за віком — учасникам війни, нагородженим орденами і медалями колишнього Союзу РСР за самовіддану працю і бездоганну військову службу в тилу в роки Великої Вітчизняної війни, які отримують пенсії по інвалідності, що настала внаслідок причин, зазначених у пункті «б» статті 20 цього Закону; на 50 процентів мінімальної пенсії за віком — іншим учасникам війни, які отримують пенсії по інвалідності, що настала внаслідок причин, зазначених у пункті «б» статті 20 цього Закону, а також дружинам (чоловікам), які не одружилися вдруге, померлих учасників війни і бойових дій, партизанів і підпільників, визнаних за життя інвалідами від загального захворювання, трудового каліцтва та з інших причин, батькам, а також дружинам (чоловікам), які не одружилися вдруге, військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, які загинули, померли або пропали безвісти в період проходження служби».

10. Пункт «б» частини четвертої статті 30 викласти в такій редакції:

«б) батьки та дружина (чоловік), якщо вони досягли пенсійного віку (чоловіки — 60 років, жінки — 55 років) або є інвалідами».

11. Статтю 39 викласти у такій редакції:

«Стаття 39. Підвищення пенсій в разі втрати годувальника

Пенсії в разі втрати годувальника підвищуються:

а) членам сімей, зазначеним у пункті 1 статті 10 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», а також дружинам (чоловікам) померлих інвалідів Великої Вітчизняної війни, які не одружилися вдруге, — на 150 процентів мінімальної пенсії за віком;

б) дружинам (чоловікам) померлих учасників війни і бойових дій, партизанів і підпільників, визнаних за життя інвалідами від загального захворювання, трудового каліцтва та з інших причин, які не одружилися вдруге, батькам, а також дружинам, які не одружилися вдруге, військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, які загинули, померли або пропали безвісти в період проходження служби, — на 50 процентів мінімальної пенсії за віком;

в) членам сімей загиблих (померлих) військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ (пенсіонерів), які самі є учасниками бойових дій, — на 150 процентів; учасниками війни, нагородженими орденами і медалями колишнього Союзу РСР за самовіддану працю і бездоганну військову службу в тилу в роки Великої Вітчизняної війни, — на 75 процентів; іншим учасникам війни, — на 50 процентів мінімальної пенсії за віком, а тим, які є інвалідами війни, — відповідно в розмірах, зазначених у пунктах «а», «б» і «в» статті 15 цього Закону».

12. Статтю 47 викласти у такій редакції:

«Стаття 47. Підвищення пенсій деяким категоріям пенсіонерів

Усі види пенсій, що призначені відповідно до цього Закону, додатково підвищуються пенсіонерам, які зазнали політичних репресій і в подальшому були реабілітовані, — на 50 процентів, а членам їх сімей, яких було примусово переселено, — на 25 процентів мінімальної пенсії за віком».

13. У статті 56:

частину першу після слів «з числа військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ» доповнити словами «та членів їх сімей»;

частину другу виключити.

Президент України Л. КУЧМА.

м.Київ,
25 березня 1996 року.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про порядок введення в дію Закону України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про пенсійне забезпечення військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Ввести в дію Закон України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про пенсійне забезпечення військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ» з 1 січня 1996 року.

2. Абзац третій пункту 1 Постанови Верховної Ради України «Про порядок введення в дію Закону України «Про пенсійне забезпечення військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., №29, ст.400) викласти у такій редакції:

«Правила, передбачені пунктами «а» і «б» статті 39 Закону України «Про пенсійне забезпечення військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ», не застосовуються до сімей військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, які в період проходження служби загинули чи померли внаслідок вчинення ними злочину».

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м.Київ,
25 березня 1996 року.

Пишемо нову Конституцію України

Компроміс — грунт для співпраці

На повторну прес-конференцію, яка відбулася 18 квітня, з'явилися члени Міжрегіональної депутатської групи Микола Азаров, Анатолій Татаринов, Галина Старовойтова, Геннадій Самофалов, Володимир Сторіжко, Іван Попеску.

Вони висловили свою точку зору щодо конституційного процесу в нашій державі. На їхню думку, за основу майбутньої Конституції треба прийняти проект, підготовлений Конституційною комісією. Водночас члени МДГ вважають, що з проекту Основного Закону необхідно вилучити положення, які не наберуть необхідної кількості голосів, зокрема щодо символіки, державної мови тощо. Група чомусь відстоює позицію, яка полягає в тому, що немає «українського народу», а є «народ України».

Погляди депутатів розійшлися щодо терміну прийняття Конституції. Так, Анатолій Татаринов переконаний: швидкість прийняття такого важливого документа може вплинути на його якість. Хоча всі учасники прес-конференції впевнені, що Конституція стане стабілізаційним чинником для українського суспільства.

Члени Міжрегіональної депутатської групи критикували той ажіотаж, який піднявся у засобах масової інформації і в регіонах довкола проекту Основного Закону. Вони вважають, що Верховна Рада здатна знайти компроміс і вже цього року прийняти Конституцію, не виносячи її проект на референдум.

Володимир КОРОЛЮК.

У номер

● Суми

Непередбачені канікули

У двох Сумських профтехучилищах страйкують викладачі й майстри. До крайнього заходу предагогів змусили тримісячна заборгованість держави по зарплаті, відсутність коштів для нормального ведення навчально- виховного процесу. Решта училищ готова підтримати колег, якщо ближчим часом влада не відреагує на біди системи профтехосвіти.

Освітяни здійснили похід через усе місто до обласного управління освіти, керівникам якого й передали свої вимоги. Проте доброзичливого діалогу тут не відбулося. Представники управління не спромоглися відповісти на запитання пікетників, зате пообіцяли розібратися і покарати ініціаторів страйку.

— Миритися далі із жебрацьким становищем ми не бажаємо, — заявив голова Сумської асоціації працівників профтехосвіти Анатолій Бобришев. — На останньому нашому всеукраїнському зібранні представник Кабінету міністрів оголосив графік погашення заборгованості по зарплаті і стипендіях. Строки минули, але знову, вже вкотре, нас обманули. Скільки ж можна випробувати терпіння людей?

● Київ

Від Іванова: будьте здорові!

Сьогодні в Центрі культури, просвіти та дозвілля Збройних Сил України розпочалася міська зустріч-конференція «Джерело моє — це загартування- тренування», яку присвячено дню народження «ідеолога» природного оздоровлення та виховання людини Порфирія Іванова та 10-й річниці Чорнобильської трагедії. Українська асоціація «Рух за здоровий спосіб життя» спільно з Українським центром здоров'я, Київським міським об'єднанням «Центр здоров'я» та громадським об'єднанням «Союз Чорнобиль України» підготували ряд заходів, спрямованих на пропаганду серед широких верств населення України здорового способу життя за системою Учителя Іванова, як називають його послідовники.

Візит тижня

Валентина ПИСАНСЬКА, «Голос України»

Джон Мейджор у нас здивувався і дав доручення своєму послу

(Початок на 1-й стор.).

Як зазначив Джон Мейджор, у Великобританії та України є багато спільних проблем, які обидві країни мають вирішувати разом. Йдеться не лише про ліквідацію наслідків чорнобильської катастрофи, а й про проблеми енергетичного сектора в Україні, оновленню якого Великобританія має намір усіляко сприяти.

Голова Верховної Ради Олександр Мороз, зупинившись на найболючішій для України проблемі — чорнобильській, зазначив, що вона має загальноєвропейський характер.

Під час зустрічей глави британського уряду з Президентом України Леонідом Кучмою, Прем'єр-міністром Євгеном Марчуком, головою правління Національного банку України Віктором Ющенком сторони порушили широке коло питань щодо розвитку та поглиблення двосторонніх відносин України та Великобританії, а також чорнобильську проблематику, яка, зокрема, обговорюватиметься під час зустрічі на найвищому рівні керівників країн «великої сімки» з питань ядерної безпеки.

У ході візиту прем'єр-міністри України та Великобританії Євген Марчук і Джон Мейджор підписали дві міжурядові угоди: про арешт і конфіскацію доходів та знарядь, пов'язаних зі злочинною діяльністю, та про надання взаємодопомоги у боротьбі з незаконним обігом наркотиків.

Короткостроковість візиту не дала змоги прем'єру Великобританії приділити увагу всьому спектрові питань, що становлять взаємний інтерес. Але принаймні три, які для України нині найважливіші, сторони розглянули детально. Серед них важко означити найголовніше, бо всі вони на часі.

Скажімо, проблема, що не розв'язується вже протягом кількох років, — вступ України до Світової організації торгівлі. З'ясовується, що самотужки нам цього не зробити. Тому запевнення Джона Мейджора у сприянні та підтримці Великобританії — саме те, що нині найпотрібніше. Адже без членства в цій організації Україна не матиме доступу на ринки країн — членів Європейського союзу. До речі, це питання серед інших порушуватимуть сьогодні в Москві на засіданні «великої сімки», тож і прем'єр Великобританії буде нам за союзника.

Щодо розвитку двостороннього співробітництва, то Джон Мейджор бачить його у двох напрямах: співпраця в галузі міжнародних відносин, зокрема в контексті ядерної безпеки, розвитку НАТО, та в поглибленні торгово- економічних взаємин. Щодо останнього, то мова йшла в основному про інвестиційну діяльність. У зв'язку з цим посол Великобританії у нашій державі одержав від свого прем'єра завдання протягом двох місяців розробити план інвестицій в Україну.

А от що стосується виконання меморандуму про закриття ЧАЕС і утримання «саркофагу», підписаного «великою сімкою» та Україною, то Джон Мейджор був відверто здивований, що далі намірів справа не пішла. Британський прем'єр підтвердив своє розуміння того, що Чорнобиль — це проблема не тільки України. Можливо, що на саміті «великої сімки» в Москві в особі Джона Мейджора Україна матиме спільника і в цьому питанні.

Високі сторони зустрілися і домовилися. Справа за виконавцями. Залишається сподіватися, що й вони справляться з покладеними на них завданнями на такому ж високому рівні.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Валентина ПОЛІЩУК, журналіст

В Україні зійшлися на думці, що НАТО розширюється еволюційним шляхом

Відлуння тижня

Перший офіційний візит генерального секретаря НАТО Хав'єра Солани 15—16 квітня до Києва викликав резонанс не тільки в Україні, а й у світі. Можливо, ще й тому, що, на відміну від свого попередника, який у подібних випадках віддавав перевагу державам — членам Північно-Атлантичного союзу, Хав'єр Солана незабаром після свого призначення на цей високий пост здійснив вояж у країни Східної Європи, в тому числі в Україну.

Безумовно, два дні перебування Хав'єра Солани в Києві зробили свою справу для поглиблення політичного діалогу нашої позаблокової держави з цією військово- політичною організацією. І хоч, визначивши неучасть у військових блоках одним з основоположних принципів своєї зовнішньої політики, Україна не порушує питання про вступ до будь-якого військово- політичного союзу, однак дружити з ними, великими і малими, має за пріоритетне завдання. Це не виключає можливості для неї в майбутньому стати членом такої структури, яка буде частиною нової системи загальноєвропейської безпеки. Але це — в майбутньому. Нині ж маємо дружити і співпрацювати.

Прагнення України збігаються і з інтересами НАТО, що вважає нашу країну важливим фактором для забезпечення стабільності і безпеки в Європі.

Нинішній візит Хав'єра Солани сприяв встановленню діалогу з НАТО на всіх рівнях — політичному, військовому, науково-технічному, в галузі ядерного роззброєння. Зроблено надзвичайно важливий крок: співробітництво за формулою 16+1, тобто на засідання Політичного комітету, куди входять держави — члени НАТО, запрошується і представник України. Можна сказати, що вже вироблено базу, яка ще поглиблюватиметься, для співробітництва на всіх рівнях і напрямах, що дістало визначення особливого партнерства.

Хав'єр Солана під час візиту до Києва відповів і на ще одне пекуче запитання: щодо розміщення на територіях країн — наших сусідів і майбутніх членів Північно-Атлантичного союзу ядерної зброї, — він не бачить такої загрози хоч би тому, що останнім часом її арсенали в НАТО скорочено на 80 відсотків, не кажучи вже про звичайні озброєння.

Здається, в Україні дістало визначення і питання про розширення НАТО на схід як процес еволюційний. Як пояснили на брифінгу в МЗС України, це має бути виважений процес, а не чиєсь негайне рішення про прийняття тієї чи іншої країни до НАТО.

А ми ж співпрацюватимемо на користь національним інтересам нашої держави.

Наталія ІЩЕНКО, журналіст

«ВЕЛИКА СІМКА», ЯКА ЦЬОГО РАЗУ — «ВІСІМКА», ЗАСІДАЄ В МОСКВІ

(Початок на 1-й стор.).

Цього разу глави семи наймогутніших країн світу розглядатимуть питання, від розв'язання якого й справді залежить гамлетівське «бути чи не бути» життю на планеті.

У зв'язку з цим ось уже протягом десяти років набатом лунають заклики України не вважати проблеми Чорнобиля колишніми. А що це саме так — свідчать навіть події останніх днів. Прем'єр-міністр України Євген Марчук, який нещодавно повернувся з міжнародної конференції, присвяченої 10-річчю катастрофи на ЧАЕС, а також зустрівшись з Прем'єр-міністром Великобританії Джоном Мейджором, заявив кореспонденту «Інтерфаксу- Україна», що величезна кількість політиків Заходу, навіть лідерів «великої сімки» не знають, що таке для України Чорнобиль і чого він нам вартий».

Небагато людей у світі уявляють ту міру небезпеки і загрози, яка пов'язана з «саркофагом» і відпрацьованим ядерним паливом. Тому, можливо, наміри наймогутніших держав світу так і не реалізовуються в справі, а саме: конкретну участь у закритті ЧАЕС і утриманні «саркофага».

Уряд України ще раз (і вже вкотре!) підтвердив свій намір закрити ЧАЕС до 2000 року, зафіксований у меморандумі «великої сімки». Але за умови адекватної допомоги і участі в цьому процесі світового співтовариства. Без цієї допомоги Україна у зв'язку зі складною економічною ситуацією не може піти на такий крок.

І хоч учасникам саміту в Москві належить обговорити ряд глобальних питань у галузі ядерної безпеки, обійти проблему Чорнобиля неможливо. Тому залишається сподіватися, що нарешті лідери «сімки» і Росії в тому числі, переймуться цим страшним вселенським лихом.

ДІАГНОЗ: МУТАЦІЯ СОВІСТІ

(Початок на 2-й стор.).

А «свої» люди, як відомо, є ледь не в кожного керівника кожного району... Чи не через них Київська обласна держадміністрація попросила виділити з чорнобильського фонду додатково більше як 1 трлн. карбованців? Буцімто для того, щоб переселити до певного строку тих переселенців, які зосталися на згубній для життя забрудненій території.

«Свої» люди, з'ясовується, є не лише в районних керівників, а й в обласних, і не в якихось там другорядних організаціях, а таких солідних, як, скажімо, управління внутрішніх справ Київської області. З благословіння тодішнього його керівника генерала Володіна та колишнього керівника скандально відомого Чорноморського пароплавства (концерну «Бласко») Кудюкіна у середземноморських круїзах безплатно (вартість путівки — до 3,5 тисячі доларів) під виглядом працівників органів внутрішніх справ — «чорнобильців» побувало ціле плем'я високопоставлених осіб з Кабміну, обласних і районних президентських адміністрацій, прокуратур різних рівнів, кілька генералів — керівників інших обласних УВС. Торік наша газета з подачі народних депутатів Григорія Омельченка та Анатолія Єрмака називала багатьох з них поіменно, і декого таки вдалося позбавити керівних портфелів.

Але вершиною чиновницької бездушності і цинізму виглядають поширені факти зловживань з коштами, виділеними на оздоровлення уражених чорнобильським атомом дітей. Уявімо на мить жахливу картину: у муках дитина з розпухлою щитовидною залозою, у горі й розпачі її батьки, безсилі чимось зарадити, — а на задньому плані опухлий від жиру чиновник, котрий під виглядом цієї дитини гріє пузо у санаторії на Чорноморському узбережжі. Лише в Дніпропетровській області за рахунок коштів, виділених на оздоровлення дітей, безпідставно видано дорослим дядям і тьотям півтисячі путівок на загальну суму 14,5 млрд. карбованців. Під виглядом потерпілих від наслідків чорнобильського лиха дітей у кримських санаторіях безкоштовно ніжилися під сонцем 276 цілком здорових дорослих з Рівненської області. Майже в усіх областях України, як стверджує Микола Хомич, виявлено факти розкрадань та нецільового використання коштів чорнобильського фонду, виділених на оздоровлення дітей. Лише вибірковими перевірками встановлено, що майже 70 мільярдів карбованців пішло, як мовиться, наліво. Сімдесят відсотків уражених радіацією українських дітей так і не вдалося оздоровити.

Батьки дошкільнят з ураженого радіацією (III зона) міста Коростень Житомирської області скаржаться, що в кількох дитячих садочках через нестачу коштів, у тому числі і чорнобильських, раціон харчування діток зблідів до пісної картоплі чи перловки і чаю без цукру (це там, де харчування має бути посиленим!). То чи не блюзнірство на цьому тлі перерахування НВО «Прип'ять» акціонерному товариству «Атомпрофздравниця» 960 мільйонів карбованців для поїздки до Вашингтона голови профкому об'єднання В.Струка на міжнародний конгрес профспілок? Лише після вручання прокуратури ці гроші було повернуто на рахунок НВО.

А додаймо до цього і низку інших фактів, наведених на засіданні: численні приписки на будівництві чорнобильських об'єктів, розтринкання коштів на малоефективні наукові дослідження, «дивізія» лжеліквідаторів аварії, котрі, як ті п'явки, висмоктують із державного бюджету величезні кошти, мародерство у зоні, звідки, навіть із могильників, вивозиться заражена радіонуклідами техніка, ліс тощо.

Правду казав на засіданні комісії заступник її голови генерал Іван Білас: радіоактивний розпад насамперед уразив ту частину кори головного мозку певної частини наших державних мужів, котра відповідає за сумління, честь, співчуття до горя ближнього. У результаті чого, як він висловився, у нас з'явився новий тип чиновника — чиновник-мутант, готовий на будь-що заради власної наживи.

Саме ці чиновники, за словами Г.Омельченка, і робитимуть усе, щоб «поховати» кримінальні справи, порушені з приводу зловживань чорнобильськими коштами. Та й чи можна чекати чогось іншого від тих прокурорів, суддів, керівників органів внутрішніх справ, які самі гріли животи за рахунок ліквідаторів і жертв аварії? Ось чому на засідання комісії було запрошено журналістів, представників громадських організацій — через них народні депутати апелюють до громадськості.

На сьогодні для народних обранців, котрі брали участь у цій перевірці, уже очевидно, що держава, збираючи з кожного з нас по чималій копійці у чорнобильський фонд, не зуміла по-господарськи розпорядитися грішми. Мінчорнобиль як основний представник держави у вирішенні цієї проблеми виявився малоефективною структурою, котра розписалася у власній безпорадності. За все це повинні відповісти конкретні державні мужі.

Комісія ухвалила рекомендувати Президентові України і главі уряду розглянути питання про звільнення з посад відповідальних працівників Кабміну, керівників міністерств і відомств, що допустили порушення чорнобильського та іншого чинного законодавства, не вжили належних заходів. Матеріали перевірки буде направлено до Генеральної прокуратури з рекомендацією порушити кримінальні справи щодо усіх, невважаючи на ранги, державних службовців, у чиїх діях вбачаються ознаки злочинів.

Цитата тижня

Президент Єльцин: «Без Чорноморського флоту і Росія — не Росія»

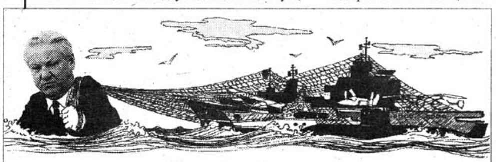
Президент РФ Борис Єльцин заявив, що особливі інтереси Росії пов'язані з Чорним морем. Виступаючи у вівторок у Краснодарському драмтеатрі на зустрічі з мешканцями краю, він сказав: «Нашій країні потрібна цілісна довгострокова програма модернізації свого морського господарства на Чорномор'ї».

Особлива тема для долі Росії — Чорноморський флот, відзначив президент, назвавши його «славою і гордістю держави». «Без Чорноморського флоту і Росія — не Росія», — сказав Єльцин. «Флот на Чорному морі потрібен Росії для того, — вважає Б. Єльцин, — щоб надійно захищати причорноморські землі та Північний Кавказ, він потрібен і для забезпечення стратегічної безпеки держави в цілому».

Тому, підкреслив президент, коли інколи говорять, що «ми не поступливі» у питаннях базування флоту, "це не упертість, а прагнення захистити інтереси Росії».

Б. Єльцин вважає особливим напрямом зовнішньої політики РФ відносини з Україною, яку Росія хотіла би бачити «процвітаючою, демократичною, сильною країною, що твердо крокує шляхом реформ».

Імпульсом розвитку відносин двох держав, на думку Президента, стане широкомасштабна політична угода, «майже готова до підписання». «Однак без достойного для Росії розв'язання питання про долю Чорноморського флоту та його базування поставити свій підпис під угодою не можу», — підкреслив Б. Єльцин.

Валерій ДРУЖЕНКО, «Голос України»

ПОЖЕЖНИКОВІ СНИТЬСЯ ЧОРНОБИЛЬ, А ХОЧЕТЬСЯ БАЧИТИ ВЕСНУ

Виставка тижня

Про Чорнобиль, як про «най-най», кажуть часто: найбільша техногенно-екологічна катастрофа, найстрашніше за останні роки лихо. Безумовно, Чорнобиль можна вважати «рекордсменом» і за кількістю знятих про нього фільмів, написаних книжок. Надихає трагедія... Виставку полотен Володимира Лещука, професіонального пожежника і художника за покликанням, що відкрилася цього тижня в Українському домі в Києві, присвячено десятиріччю аварії на ЧАЕС.

«Апокаліпсис», «Тіні саркофагу», «Дракон Чорнобиля» — роботи, що вражають трагічним криваво-червоним. Але більше в експозиції «теплих» полотен і «мирних» кольорів: «Легкий день», «Заводь увечері», «Сонячний ранок». Поріг між смертю та красою життя Володимир Лещук, ліквідатор-чорнобилець, який довгий час боровся з недугою на лікарняному ліжку, на думку колег- пожежників, відчуває особливо гостро.

На знімку Юрія ВЕНГЕРЕША: художник біля своєї картини «Поріг».

Перспектива не цього тижня

Будуватимемо дороги... в Арабських Еміратах

УКРАЇНА, можливо, братиме участь у тендері на спорудження восьми мостів у ході реконструкції дороги в ОАЕ.

Як повідомив агентству «Інтерфакс-Україна» прес-секретар Президента Дмитро Марков, про це йшлося під час зустрічі Президента України Леоніда Кучми з правителем емірату Шарджа Аль Касімі 13 квітня. Л. Кучма зробив коротку зупинку в Шарджі дорогою з В'єтнаму та Індонезії, де він перебував з державними візитами.

В ОАЕ вже розроблено проект реконструкції автомобільної дороги, що пропускає близько 200 тисяч автомашин за добу.

Під час зустрічі Аль Касімі також висловив зацікавленість у спорудженні Україною в ОАЕ складального підприємства, котре, одержуючи метал з України, складало б металоконструкції для внутрішнього споживання й можливого експорту до третіх країн.

Міністр промисловості Валерій Мазур сказав кореспондентові «Інтерфакс-Україна», що наша держава має достатні потужності для проектування й виробництва великих металоконструкцій, назвавши, зокрема, завод металоконструкцій ім. Бабушкіна в Дніпропетровську, а також інститут «Діпросталькон-струкція».

Незваний гість тижня

У Костянтина Затуліна знову «чемоданний настрій»?..

МІНІСТЕРСТВО закордонних справ України ще не визначилося зі своєю реакцією на запити російської сторони у зв'язку з забороною громадянинові РФ Костянтинові Затуліну в'їзду до Автономної Республіки Крим, але така реакція може настати.

Про це агентству «Інтерфакс-Україна» в понеділок заявив міністр закордонних справ України Геннадій Удовенко.

19 березня 1996 року МЗС України направило російському посольству в Києві ноту з проханням «повідомити громадянинові РФ К. Затуліну про те, що йому заборонено в'їзд до Автономної Республіки Крим». 8 квітня представник посольства РФ вручив у Києві ноту МЗС Росії у відповідь, де висловлено сподівання на скасування цього рішення.

Г. Удовенко повідомив, що йому передано листа групи депутатів Держдуми Росії на ім'я Голови Верховної Ради України, в якому також висловлено незадоволення рішенням МЗС України.

За словами міністра, «жодна країна не повинна пояснювати причини, з яких тій чи іншій особі відмовлено у в'їзді до країни».

Г. Удовенко сказав також: «Ми не дозволяємо собі ніякої антиросійської діяльності навіть на території України, не кажучи вже про територію Росії. А до нас приїздять, виступають з антиукраїнськими заявами, закликами до сепаратизму». Такі дії, вважає міністр, суперечать міжнародній практиці відносин між державами.

Подарунок тижня

Микола ВОЛОК, «Голос України»

Віддав лікарні власні «Жигулі»

Саме такий подарунок зробив односельцям Новогригорівки Другої Долинського району голова місцевого КСП «Дружба» Анатолій Недін. Нині у них не буде клопоту з тим, чим дістатися до лікарні чи як привезти лікаря до важкохворого. Голова не лише передав власного легковика під «швидку допомогу» сільському фельдшерсько-акушерському пункту, а й переконав правління, щоб господарство утримувало на свої кошти водія та виділяло бензин.

Кіровоград.

Гешефт тижня

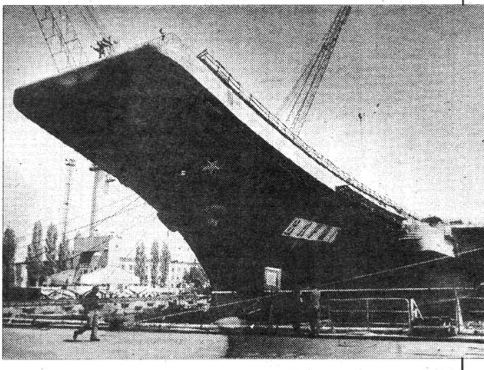
ПРОЩАЙ, «ВАРЯГ»!?

ЧОРНОМОРСЬКИЙ суднобудівний завод почав оформлення ліцензії на продаж недобудованого радянського авіаносця «Варяг» на брухт одній з британських фірм.

Події розвиватимуться швидко, але один-два місяці на це все ж знадобляться, сказав на зустрічі з журналістами Миколаєва генеральний директор Чорноморського суднобудівного заводу Ігор Овдієнко. Тільки після одержання ліцензії на продукцію з металу авіаносець можна забрати з заводу.

Ігор Овдієнко сказав, що оформлення документів вестиметься швидко, тому що покупець має здійснити проведення «Варяга» влітку, коли погода для буксирування сприятливіша. А габарити цей корабель має значні: завдовжки — триста метрів, водотоннажність — 60 тисяч тонн. За задумом проектантів, цей корабель міг би нести на борту шістдесят літаків, а також мати потужне озброєння для самооборони.

Прощання з «Варягом», звичайно ж, буде нелегким для тих, хто його будував, але в душі вони вже змирилися з таким кінцем. Замість авіаносців колектив верфі будує танкери для грецької фірми «Авін»: найближчими місяцями їй буде передано двоє таких суден дедвейтом 45 тисяч тонн кожне.

Оксана ТЕЛЕНЧІ, «Голос України»

Одна із версій — сатаніст

Арешт тижня

КАЖУТЬ, що у Великодні дні буває мить, коли Господь відчиняє небо, щоб виконати бажання будь-якої чистої серцем людини. Звершилось! Саме на Великдень, коли усі ми розговлялися за святковими столами, у Яворівському районі на Львівщині було затримано особливо небезпечного злочинця — убивцю. На його кривавому рахунку 52 жертви, серед котрих — жінки, старики, діти. Виконавець замовлень? Маніяк? Різні версії були і у працівників міліції, і у населення. Особливо паралізовані страхом жителі села Браткович, де по- звірячому закатовано дві сім'ї. Злочинець серед ночі виламував двері і стріляв із мисливського обріза. Кричи — не кричи: хто почує? Старанно замітав сліди: збирав гільзи, вбив двох перехожих, які трапилися дорогою.

Більше двох тисяч працівників правоохоронних органів були залучені до розшуку злочинця. Його шукали в Україні, Росії, Білорусі, Румунії, Польщі. Злочинець не без насолоди читав газетну хроніку про свої «пригоди», оперативно міняв тактику. Безкарність додавала йому зухвалості. І ось фінал: генерал-майор Богдан Романюк, начальник УВС Львівської області, не без хвилювання показує журналістам доволі примітивне знаряддя злочинів — обріз мисливської рушниці. Звісно, на той момент із журналістами було досягнуто джентльменської домовленості: вимкнути теле і фотоапаратуру. Можна зрозуміти і хвилювання, і гордість, і гіркоту генерала. Упродовж кількох місяців він не мав ані вихідних, ані свят. Зате не бракувало звинувачень і докорів. Міліція, мовляв, дрімає, а начальника треба знімати. Докори звучали знизу, а згори — одна за одною перевірки. Що й казати, час для них обрали «вдало».

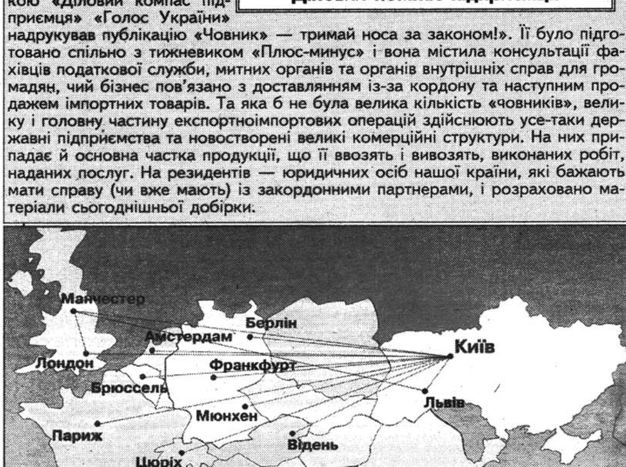
Остаточно істину встановить суд, але особа затриманого не викликає сумнівів. Він «розколовся» доволі швидко. Говорив про себе легко і без каяття, наче переповідав сюжет пригодницького фільму. 37-річний чоловік, родом із Житомирщини, спортивної статури, на психічно хворого не схожий. Його дії відзначалися логічністю, обдуманістю, розрахованістю. Генерал-майор Богдан Романюк назвав його колоритною особистістю. Ще б пак! Чоловік об'їхав всю Європу. За попередніми даними, злочинець не причетний до релігійних, політичних чи якихось міжнародних організацій. Сатаніст. Така одна з побутових версій поводження феноменального нелюда.

Львів.

Резидент

Діловий компас підприємця

17 лютого ц. р. за рубрикою «Діловий компас підприємця» «Голос України» надрукував публікацію «Човник» — тримай носа за законом!». Її було підготовано спільно з тижневиком «Плюс-минус» і вона містила консультації фахівців податкової служби, митних органів та органів внутрішніх справ для громадян, чий бізнес пов'язано з доставлянням із-за кордону та наступним продажем імпортних товарів. Та яка б не була велика кількість «човників», велику і головну частину експортноімпортових операцій здійснюють усе-таки державні підприємства та новостворені великі комерційні структури. На них припадає й основна частка продукції, що її ввозять і вивозять, виконаних робіт, наданих послуг. На резидентів — юридичних осіб нашої країни, які бажають мати справу (чи вже мають) із закордонними партнерами, і розраховано матеріали сьогоднішньої добірки.

Закордонний партнер, хто він?

ЗВИЧАЙНО, представникам підприємств, що мають справу з іноземними партнерами, відомо, що для поїздки за кордон потрібен закордонний паспорт, і вони добре знають, де і як його оформлят. А ось багато інших відомостей їм отримати не завадить. І насамперед, про ті фірми, з якими хочуть налагодити ділові контакти. Отже, хто вони — солідні підприємці або несумлінні ділки? Розібратися в цьому значною мірою їм допоможе інформація, яку підготувала співробітниця прес-центру Міністерства зовнішніх економічних зв'язків та торгівлі Надія ШУМАК.

— Певна річ, більшість наших партнерів — то солідні, з доброю репутацією, фірми. Тим часом тенденція до збільшення порушень у сфері зовнішньоекономічної діяльності зберігається, на жаль, і цього року. Деякі іноземні партнери затято не бажають підкорятися законам України та завдають збитків як своїм партнерам, так і державі в цілому. В особливо великих розмірах заборгували українським підприємцям фірми «Jaran Danes Co» (Іран), «Флам-5», «Е. Т. Іва-Коммерс Івайло Кантарджиєв», «Сат-Лайт» (Болгарія), компанія «The Egyption Compani For Class» (Єгипет). Сума валюти, яку не повернула компанія «Бібокс Трейдінг Компані» (Італія) перевищує мільйон доларів США. Борг, що обчислюється сотнями тисяч американських доларів, «висить» за фірмами «Норвежен Сорсенд Трейдінг АС» (Норвегія), «Перков і Манчев ООД», «Вакарімаш», ЄТ «Грація» (Болгарія), «Джікаре» (Бельгія), «Алфілерія Трейдінг Інк» (Кіпр), АТ «Царіцино» (Росія) і тощо.

Звичайно, наше міністерство не задовольняється лише фіксацією порушень у сфері зовнішньоекономічної діяльності. За поданням Головної державної податкової інспекції України, Державного митного комітету, до несумлінних закордонних партнерів застосовують досить суворі спеціальні санкції. І вони дають позитивні результати. Наприклад, у січні скасовано режим індивідуального ліцензування фірм «Євромілл ЛТД» (Ліхтенштейн), «Polimex CEKOR» (Польща). Тож ситуація може будь-якої миті змінитися. Тому порада: перед тим як вступати в ділові контакти із зарубіжжям, проконсультуйтеся з фахівцями МЗЕЗТоргу, у наших представників на місцях. Запевняю вас, від того лише виграєте.

Адреси «явок» – у місіях

ПОРАДА, безперечно, потрібна та слушна. Але, припустимо, ви опинилися за кордоном, не зумівши або не здогадавшись її отримати. Як бути? До кого звернутися за консультацією? Ї не лише про потенційних партнерів, а й у багатьох інших питаннях. Не хвилюйтеся, вихід є. І підказує його керівник центру МЗЕЗТоргу Олег ПАНЮТА.

— Консультації можна отримати в торговельно-економічних місіях України за кордоном. Із задоволенням називаємо їх місцерозташування та інші необхідні відомості.

Торговельно-економічні місії України за кордоном

Австрійська Республіка— керівник місії Яковенко Петро Павлович (431) т. 598 97 17, ф.586 34 24.

Аргентинська Республіка — керівник місії Ходаков Олександр Сергійович (541) т.381 20 54 (до 58), ф. 802 38 64.

Королівство Бельгія (з представн. у Королівстві Нідерланди та Люксембурзі) (02) т.344 40 20, ф. 345 31 25.

Республіка Білорусь — керівник місії Федоренко Євген Олексійович (01172) т.26 92 02, ф.27 28 61.

Республіка Болгарія — керівник місії Щербатюк Анатолій Антонович (3592) т.68 32 42, ф. 68 30 64, 68 32 43.

Об'єднане Королівство Великобританії та Північної Ірландії — (171) т.221 05 89, ф. 221 05 89.

Грецька Республіка — керівник місії Гончаренко Сергій Владленович (301) т.672 10 50, ф.672 10 53.

Арабська Республіка Єгипет — керівник місії Соколов Олексій Михайлович (202) ф. 348 12 91.

Республіка Індія — керівник місії (9111) т.611 85 58 ф.611 85 84.

Канада — керівник місії Санін Ігор Петрович (613) т.230 29 61, ф.236 72 60.

Латвійська Республіка — керівник місії Затуливітер Володимир Олексійович (371) т.724 30 83, ф. 724 30 93, 32 55 83.

Республіка Молдова — керівник місії Ревенко Микола Мусійович (0422) т.23 25 64, ф.23 25 62.

Федеративна Республіка Німеччина — керівник місії Кабан Петро Степанович (0228) т.63 47 53, 63 39 34 ф. 63 39 06.

Республіка Польща — (482) т.625 01 27, 622 47 43, ф.625 32 30.

Російська Федерація — керівник місії Баранников Євген Петрович (095) т.229 90 73, ф.924 84 69, 229 90 73.

Румунія — керівник місії Гайнічер Михайло Іванович (401) т.222 31 62, 210 76 49.

Словацька Республіка — керівник місії Фітькал Василь Андрійович (427) т.533 14 19 ф. 533 14 19.

Сполучені Штати Америки — керівник місії Резник Михайло Борисович (202) т.337 02 93, ф.342 38 74.

Турецька Республіка (212) т.252 54 02, ф.252 54 03.

Угорська Республіка — керівник місії Колос Анатолій Іванович (361) т.275 23 03, ф.275 23 02.

Фінляндська Республіка (з предст. України в Королівствах Данія, Норвегія, Швеція) (3580) т.228 90 082, ф.228 90 081.

Чеська Республіка — керівник місії Редькін Юрій Дмитрович (422) т.316 70 07, ф. 36 81 39.

Без валюти далеко не заїдеш

ОТЖЕ, ви знаєте куди і для чого вирушаєте за кордон. Але в закордонне відрядження без валюти не поїдеш. На що можна розраховувати в разі поїздки до країн далекого закордоння? Слово — начальникові відділу з обслуговування платників—фізичних осіб Державної податкової інспекції у Києві Михайлові МАЛАШКУ.

— Час це гроші. Для бізнесменів і поготів. Тому зазначимо відразу: йдеться про короткочасні відрядження до країн далекого закордоння. Керуватися при цьому слід постановою Кабміну України за 01.06.94 р. № 344 «Порядок відшкодування видатків під час короткочасних відряджень за кордон (окрім країн—учасниць СНД)». Вона передбачає, що працівникам відшкодовують: добові, видатки на проїзд, за попереднє замовлення квитків, перевезення багажу, найняття житлових приміщень та бронювання місць у готелях (але не більш як 70 % вартості місця за добу) в межах установлених норм. Компенсують також видатки з оформлення закордонних паспортів та візи, комісійні під час обміну валюти, медичне страхування та страхування громадянської відповідальності. Всі видатки відшкодовують на підставі документів, поданих до бухгалтерії в оригіналі. Термін відрядження визначає керівник підприємства, організації, установи, але він не може перевищувати 60 календарних днів.

Добові за час проїзду територією України сплачують у порядку, передбаченому законодавством України про службові відрядження на її території, а після перетину держкордону — в іноземній валюті країни, до якої відряджають працівника, за встановленими цією постановою нормами. Добові за день від'їзду у відрядження сплачують в обсязі 100 % встановлених норм в інвалюті, передбаченій для країни призначення, а за день з відрядження в Україну — в її валюті в обсягах, передбачених чинним законодавством про службові відрядження на території нашої країни. У разі виїзду у відрядження і повернення в Україну одного й того самого дня, добові відшкодовують в іноземній валюті в обсязі 50 % норми, встановленої для країни, до якої відряджався працівник. У разі тривалості відрядження більш як 30 днів сплата добових, починаючи з 31-го дня, провадиться в обсягах, установлених для працівників закордонних установ України для відряджень у межах держави, в якій розташовано ці установи.

За час затримки в дорозі в період проїзду територією іноземної держави через хворобу відрядженого працівника чи з інших не залежних від нього причин тривалістю більше однієї доби, та не більш як два місяці, добові відшкодовують в іноземній валюті за нормами, встановленими для країни, де мала місце затримка. Необхідність затримки має бути підтверджена довідкою дипломатичної чи консульської установи України за кордоном.

Якщо відрядженого працівника забезпечують у країні перебування безкоштовним харчуванням, то йому сплачують добові в обсязі 30 % встановлених норм добових.

Дату від'їзду у відрядження і повернення з нього визначають за позначками контрольно-пропускних пунктів Прикордонних військ України в закордонному паспорті. На підставі поданих засвідчувальних документів (рахунки, квитанції, проїзні квитки в оригіналі) відшкодовують такі видатки:

— попереднє замовлення квитків, а також вартість проїзду повітряним, залізничним, водним та автомобільним транспортом загальної користування за тарифами 2-го класу (на літаках — економічного класу, на суднах 1-го або туристичного класу). В разі користування зазначеними видами транспорту відшкодовують видатки на сплату аеропортних, страхувальних та комісійних зборів;

— проїзд (окрім видатків на проїзд внутрішньоміським транспортом) до вокзалу, аеропорту чи пристані, а також до вокзалу, аеропорту чи пристані в місцях відправлення, призначення чи пересадки відшкодовують у тому разі, якщо зазначені пункти розташовано за межами міста (за умови, що працівникові не надають безкоштовно засоби пересування), за тарифом найдешевшого виду транспорту, тобто рейсового автобуса;

— збори за проїзд грунтовими, шосейними шляхами, водними переправами тощо, оформлення закордонного паспорта та візи; найняття житлового приміщення під час відрядження, а також у разі вимушеної затримки в дорозі за нормами, зазначеними в додатку № 1 до згадуваної постанови; сплата податку на добавлену вартість за придбаними проїзними документами та найняття житлового приміщення.

Видатки під час відрядження, здійснені з дозволу керівника підприємства понад установлені норми і не передбачені зазначеною постановою, не відносять на собівартість продукції. Вони мають бути віднесені за рахунок прибутку підприємства, що залишився в розпорядженні після сплати всіх належних податків. Окрім того, сплати сум відрядженим працівникам понад установлені норми підлягають оподаткуванню прибутковим податком у складі сукупного місячного доходу працівника.

виходить на зв'язок

Та Росія найближча

ЗАКОРДОННИЙ *паспорт і командировочні у вас у кишені. Хоча й неповними, але потрібними відомостями про партнерів ви озброєні. Постає питання: куди їхати? Звичайно, хотілося б у Штати. Чи, скажімо, до Німеччини, Італії. Однак суворі реалії життя вказують інший маршрут — до однієї з країн колишнього Союзу. Передусім до Росії. Саме там найшвидше знайдете спільну мову. Тим більше, що питання належить розв'язати делікатне. Грошей на розрахунковому рахунку вашого підприємства — кіт наплакав. А обмінятися комплектувальними виробами, щоб воно не простоювало, дозарізу потрібно. Вихід? Завантажуйте потрібне в ручний багаж — і на поїзд. Та перш ніж це робити, ознайомтеся з нашою консультацією.*

Консультує головний інспектор відділу зовнішньоекономічних операцій Державного митного комітету України Юрій ОПАНАСЕНКО.

— З огляду на те, що митний контроль у пасажирських поїздах на кордоні з країнами СНД виконується митними органами вибірково і, як наслідок, позначки в товаросупровідних документах, які підтверджують перетин митного кордону України, не завжди проставляються, Митний комітет України розробив такий порядок.

Вантажі, що не були оформлені на прикордонній митниці, дозволено оформляти в митницях, у зоні діяльності яких перебувають українські підприємства та організації, протягом 10 робочих днів з дня перетину такими вантажами кордону України. Інспекторові митниці обов'язково представляють вантажі і такі документи:

— офіційний лист суб'єкта господарювання України на адресу митниці, в зоні діяльності якої цей суб'єкт розташований, з дозволом митниці на декларування конкретної партії товару чи майна, з копіями документів, які засвідчують одержання вантажу від іноземного суб'єкта (контракти, договори, товаросупровідні документи, акти передання майна тощо);

— копію (копії) вантажної митної декларації митниць країн СНД;

— копію посвідки про відрядження;

— копії квитків, які підтверджують факт перетину кордону України.

Такий порядок митного оформлення регламентовано листом Держмиткому України від 12.05.95 № 11/3—2061.

З метою лібералізації зовнішньоекономічних відносин між суб'єктами країн СНД та для спрощення проходження митного контролю відповідно до листа Держмиткому України від 18.12.95 № 05/3665 внесено таку зміну. Тепер замість копії (копій) вантажної митної декларації дозволено приймати копії документів, оформлених митними органами України або країн СНД, тобто пасажирські митні декларації або товаросупровідні документи з позначками вищезгаданих органів, які засвідчують факт переміщення через митний кордон конкретного вантажу.

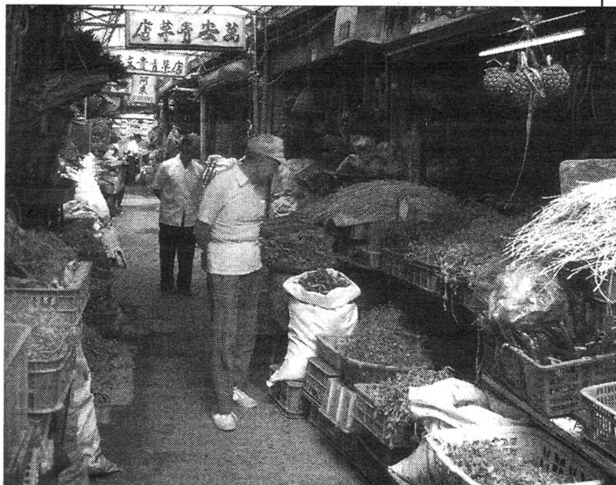
Хотіли б зазначити, що найцивілізованішим є такий шлях здійснення згаданих операцій: суб'єкти господарювання виконують поставки, оформлюючи ці вантажі в митних органах тих країн співдружності, де вони територіально розташовані.

Ти - мені, я - тобі

ЩЕ ОДИН *досить поширений різновид бізнесових контактів з партнерами з країн СНД — провадження бартерних операцій. Та тут ми хочемо відразу попередити: правління Нацбанку України ухвалило постанову, згідно з якою запроваджують обов'язкове пред'явлення на митниці під час вивезення товару з України до країн СНД довідки банку про отримання українським постачальником передоплати за експортовану продукцію. Довідка дійсна протягом 90 днів. Якщо це вас не зупиняє, дійте. Лише ознайомтеся спершу з консультацією заступника начальника Головного договірно-правового управління МЗЕЗТоргу України Андрія СЕРВИНСЬКОГО.*

— Бартерна операція в галузі зовнішньоекономічної діяльності — один із видів експортно-імпортних операцій, оформлених єдиною угодою між суб'єктом ЗЕД України та іноземним суб'єктом господарчої діяльності. Угода передбачає збалансований за вартістю обмін товарами, не опосередкований рухом готівкових чи безготівкових коштів. Багато питань щодо бартеру законодавчо розв'язано Указом Президента України «Про регулювання бартерних (товарообмінних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності» за 27 січня 1995 р. № 84/95. Це стосується і термінів здійснення бартеру, і стягнення пені за їх порушення. 26 липня 1995 року було ухвалено Указ Президента України № 660/95 «Про додаткові заходи щодо регулювання бартерних (товарообмінних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності», в якому розроблено механізм продовження термінів ввезення в Україну імпортованих за бартером товарів. При цьому перевищення термінів, у разі потреби, дозволено за наявності у суб'єкта ЗЕД України одноразового індивідуального дозволу (ліцензії). Його видає наше міністерство за погодженням з Мінекономіки України на термін, визначений у такому дозволі.

28 грудня 1994 р. Кабмін України ухвалив постанову № 882 «Про порядок віднесення операцій резидентів під час здійснення ними зовнішньоекономічної діяльності до угод виробничої кооперації, консигнації, комплексного будівництва, постачання складних технічних виробів і товарів спеціального призначення». Постановою затверджено перелік міністерств і відомств, які подають МЗЕЗТоргові України висновки про обгрунтованість перевищення термінів ввезення товарів, імпортованих за бартерними угодами. І нарешті, 25 вересня 1995 р. наше міністерство видало наказ № 54 «Про порядок видавання одноразового індивідуального дозволу (ліцензії) на перевищення встановлених термінів ввезення товарів, імпортованих за бартерними угодами». Ним затверджено Положення, що поширюється на всіх суб'єктів підприємницької діяльності України незалежно від форм власності та місця реєстрації. У положенні розроблено порядок і терміни видавання дозволів, передбачено перелік документів для подання, дано роз'яснення, в яких саме випадках може бути відмовлено у видачі дозволу. І ще одне. За його видання платню не стягують. Та одночасно з поданням документів до нашого міністерства заявник має в письмовій формі інформувати про це місцеву податкову інспекцію.

Маєте масло - скільки правите?

МОЖНА *мати величезний обсяг інформації, та коли нема однієї, про яку йдеться, не важко і «прогоріти». Як ви здогадалися, то — відомості про ціни. Точніше, про індикативні ціни. Надамо слово керівникові прес-центру МЗЕЗторгу Олегу ПАНЮТІ.*

— Виконуючи рішення уряду, в травні 1993 р. МЗЕЗТорг підготував і опублікував у пресі перелік індикативних цін на експортовані з України товари. Захід мав виключно інформаційно-запобіжний характер. У листопаді 1994 р. з метою впорядкування ціноутворення під час здійснення суб'єктами ЗЕД України експортно-імпортних операцій, збільшення валютних надходжень від експорту, зменшення валютних затрат на імпорт, запобігання демпінгу було видано Указ Президента України № 691, яким затверджено «Положення про індикативні ціни». Функцію підготовки цін було покладено на наше міністерство.

Як показала практика, їх використання відіграло істотну роль у підвищенні ефективності експорту як суб'єктів ЗЕД, так і держави загалом. Річ у тім, що через різницю внутрішніх і зовнішніх ринкових цін на аналогічні товари і певне співвідношення карбованця і долара США окремі суб'єкти ЗЕД здійснювали експорт-імпорт на невигідних для себе умовах, залишаючи частину валютних коштів за кордоном. У ряді випадків це призвело до антидемпінгових санкцій стосовно України, обмеження обсягу експортних поставок у США, країни ЄС тощо. Крім того, механізм формування індикативних цін базується на об'єктивній інформації, і вони можуть бути надійним базисом при визначенні оптимальних цін на світовому ринку. Водночас Указ Президента України від 25.09.95 р. № 881/95 скасував чинність п.8 вищезгаданого Положення і тим самим виключив можливість втручання держави в особі МЗЕЗТоргу України в цінові умови виконання контракту.

10 лютого 1996 року видано Указ Президента № 124/96 «Про заходи з удосконалення кон'юнктурно-цінової політики в сфері зовнішньоекономічної діяльності». Ним установлено, що конкретні ціни визначаються суб'єктами ЗЕД на договірних засадах. МЗЕЗТорг може вводити індикативні ціни на товари, щодо експорту яких ужито антидемпінгових заходів або розпочато антидемпінгові розслідування; застосовують спеціальні імпортні процедури; встановлено режим квотування і ліцензування; встановлено спеціальний режим.

А до швейцарських банків краще не потикатись

ЯК БАЧИМО, *ціни на продукцію досить високі, щоб мати прибуток, вести бізнес чесно. Тож краще уникати спокуси, сподіваючись, що все якось минеться і пощастить вивезти валюту до швейцарських банків. Щоб ніхто не мав ілюзій щодо такої можливості, ознайомтеся з консультацією заступника начальника валютної інспекції Головної державної податкової інспекції України Олександра КАБАНЦЯ.*

— 25 грудня минулого року Мінфін України затвердив, а 11 січня ц. р. Мінюст України зареєстрував нову форму валютної декларації, погоджену з Нацбанком і МЗЕЗторгом України. Її повинні подавати суб'єкти підприємницької діяльності з річним звітом за 1995 р. Якщо раніше підприємці декларували лише валютні цінності, які перебувають за межами України, то тепер треба — також доходи, одержані нашими резидентами за кордоном. Це стосується й майна, що раніше не фіксувалося. А головна мета — добитися, щоб доходи, цінності й майно, що перебувають за межами України, приносили користь економіці нашої країни.

Хочу наголосити: за неподання декларації, перекручення чи приховування даних передбачено сувору адміністративну відповідальність, а невдовзі буде встановлено і кримінальну. Оскільки достовірність інформації перевіряють такі органи, як спеціально створена державна комісія, валютна інспекція, контрольно-ревізійне управління, СБУ, гадаю, що застереження щодо вкладів до швейцарських банків аж ніяк не зайве.

Сторінку «Ділового компаса підприємця» підготували Леонід БРОВЧЕНКО («Голос України»), Євген КРАСНОВСЬКИЙ, старший податковий інспектор ДПІ по Києву, редактор тижневика «Плюс-минус».

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, «Голос України»

Шляхи з Кишинева і Тирасполя перетнулися в Києві

***ПОЗАВЧОРА** в українській столиці відбулася непересічна, хоч і не афішована подія: тут перебувала делегація невизнаної Придністровської Молдавської Республіки на чолі з держсекретарем Валерієм Ліцкая.*

Втім, зустріч виглядає цілком природною, якщо згадати лютневий візит до Молдови заступника міністра закордонних справ України Костянтина Грищенка і проголошений Україною курс на активізацію участі у розв'язанні придністровської проблеми. Деталі нинішніх київських переговорів невідомі: К. Грищенко відмовився повідомити їх журналістам, зазначивши, що розмови були «досить конфіденційними». Але з деяких джерел відомо, що на плановані 24 квітня зустрічі президента Молдови Мірчі Снєгура та президента ПМР Ігоря Смирнова можливе досягнення радикальних зрушень у придністровському врегулюванні. Отож, очевидно, візит придністровців — своєрідна підготовка (чи консультація) до цього важливого раунду переговорів між Кишиневом і Тирасполем.

Показове і навіть дещо сенсаційне те, що придністровська делегація відвідала посольство Молдови у Києві. Також цікаво і, можливо, символічно, що водночас із придністровцями у Києві перебувала урядова делегація Молдови на чолі з віце-прем'єр-міністром Валентином Кунєвим: відбулося засідання спільної україно-молдовської комісії з економічних питань (українську делегацію в ній очолює віце-прем'єр-міністр Анатолій Кінах). «Ми працюємо у двох площинах», — так прокоментував цей факт Костянтин Грищенко.

Наталя ФІЛІПЧУК, «Голос України»

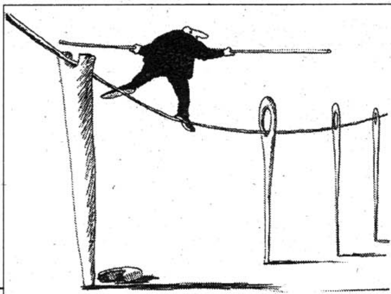
Держави розпадаються. Чому?

***ГОВОРИТИ** про сепаратизм треба обережно, щоб бува не образити чиїсь переконання, не завдати болю національній свідомості малих народів. Власне, не знаєш, як і почати. До розвалу СРСР слово «сепаратизм» вважалося лайкою, а за статтею у розпалюванні сепаратизму можна було на довгі роки потрапити до в'язниці.*

Нині Україна скористалася правом на самовизначення нації, закріпленим буквою ООН, і тепер уже Київ змушений вгамовувати сепаратистські настрої: чи то в Закарпатті, чи то в Криму. Мабуть, ця проблема складна тому, що дуже важко зрозуміти, де закінчується згадуване «право на самовизначення» і починається замах на територіальну цілісність держави.

Коли закінчилася друга світова війна і кордони держав було остаточно визначено (так тої сподівалися), здавалося, що всі проблеми, пов'язані з сепаратизмом, залишилися позаду. Тому початок дев'яностих став для світу шоком. Спочатку на карті з'явилися нові незалежні державки — колишні республіки СРСР. Потім розв'язалася війна на Балканському півострові. Нового імпульсу набув сепаратистський рух у канадській провінції Квебек. Почастішали терористичні акції в Північній Ірландії та баскській автономії Іспанії. І взагалі, чи можна нині назвати материк, країни якого не потерпають від сепаратизму. Хіба що Антарктида.

Політологи та соціологи багатьох держав намагаються вивчити природу цього явища, аби виробити «ліки». Кілька років тому популярності набула теорія, що причина сепаратистських настроїв — в економічному занепаді: мовляв, коли людям є що їсти, вони не переймаються політикою. Проте, з'ясувалося, що теорія ця не завжди спрацьовує. Іноді саме економічні труднощі змушували народ об'єднуватися і спільними зусиллями розв'язувати проблеми. І навпаки, Канада, член «великої сімки», одна з найрозвиненіших держав світу не може дати раду сепаратистській франкомовній провінції Квебек. Натомість квебекці скаржаться не на економічний занепад, а на утиски французької мови, культури, католицької релігії англомовними, переважно протестантськими провінціями. І розв'язати цей конфлікт важко ще й тому, що провінція Квебек не може скористатися з права на самовизначення нації. Адже якщо хтось і може претендувати на створення власної держави, то це індійці, котрі мешкали на цих землях задовго до вихідців з Європи. Як зробити, щоб Канада зберегла цілісність держави, а провінція — самобутність нації? Економічно розвиненій державі розв'язати це питання поки що несила.

А що вже казати про нові держави, себто ті, котрі виникли на терені Союзу. Росія прагне утримати Чечню силою. Вірменія та Азербайджан не можуть домовитися, кому належатиме Карабах. Грузія не хоче втрачати Абхазію. У Таджикистані воюють за свої кордони. У Молдові проводять переговори, щоб умовити Придністров'я залишитися у складі держави. Радянська імперія впала, але проблема сепаратизму, схоже, не зникла.

Кілька років тому, коли в колишньому Союзі тільки почали вести мову про «розірвання шлюбу», московські журналісти часто ставили за приклад маленьку державу Швейцарію, де навчилися мирно співіснувати одразу кілька національностей. Мабуть, це одна з небагатьох держав, яка зуміла захистити себе від сепаратистських настроїв. Але навряд чи з її досвіду можуть скористатися інші держави. Як свідчить історія, одного рецепта від цієї хвороби нема.

Анатолій МАРЧЕНКО, журналіст

Небезпека ланцюгової реакції

***ЮГОСЛАВСЬКИЙ** сценарій розпаду великої, колись зцементованої марксистською ідеологією держави водночас і відрізняється від радянського, і схожий на нього. Югославський сепаратизм також має дві стадії: розпад федерації і розпад (або ж лише загроза цього) вже колишніх її суб'єктів.*

Із п'яти держав, що виникли на теренах колишньої СФРЮ, проблеми сепаратизму дуже актуальні були для двох: Хорватії та Боснії і Герцеговини. Ще 1991 року, під час утвердження хорватської незалежності, хорватськими сербами було проголошено (не без допомоги югославської армії) Сербську Країну. Тож Хорватія майже розв'язала проблему сербського сепаратизму, збройним шляхом повернувши левову частку Країни. Лишилася Східна Славонія, яка протягом двох років має відійти під юрисдикцію Загреба. Нині ситуацію там контролює Тимчасова адміністрація ООН. Навряд чи можна очікувати нові спроби сербів створити в Хорватії ще одну свою республіку: це неможливо з військової точки зору, та й сербів у Хорватії нині значно поменшало.

Щодо Боснії і Герцеговини, то її майбутнє не таке безхмарне, як у Хорватії. Боснійські серби мають свою Республіку Сербську, і, незважаючи на проголошений дейтонськими угодами устрій Боснії, навряд чи можна говорити про її монолітність (навіть в майбутньому) і відсутність у сербів бажання господарювати без своїх недавніх ворогів — мусульман чи хорватів. Існує також самопроголошена республіка Герцег-Боснія, яка дивиться в іншу сторону — в сторону Загреба, і має досить міцне лоббі в хорватському парламенті.

Щодо стосується Союзної Республіки Югославія, то і її не чужі проблеми сепаратизму. Мова йде про албанців, котрі проживають в Автономному краї Косово і Метохія. Албанців у Югославії, до речі, не так вже й мало: 16,6 відсотка від усього населення країни. Нині, згідно з рішенням Скупщини Сербії, Косово і Метохія не мають ані законодавчих, ані виконавчих органів влади. Зате мають бажання змінити нинішній стан речей. Чи вдасться їм це — покаже час.

Наталя ОНИЩУК, журналіст

СТОМИЛИСЬ ВІД ТЕРОРУ

***ЦЕЙ** регіон називають Країною Басків. Є версія, що баски — «родичі» грузинів, що перебралися в Європу у пошуках кращого. Справді, одна з баскських народних пісень дуже нагадує грузинську «Суліко».*

У період панування арабів на Піренейському півострові більша частина території Країни Басків залишалася незалежною і була оплотом Римської імперії. Незалежність вона втратила на початку XVI століття, проте зберігала певну автономію, якої позбавили її 1939 року. Автономію Країні Басків повернула Конституція 1978 року, однак терористична баскська організація ЕТА вважає, що цього замало і домагається повної незалежності.

Вдова Фернандо Мухікі Ерцога, одного з керівників Іспанської соціалістичної робітничої партії, вбитого бойовиками ЕТА, якось сказала журналістам: «Ми всі в Країні Басків перебуваємо у стані страху. Ми абсолютно беззахисні перед цими бандитами і постійно живемо з думкою, що кожного з нас будь-якої хвилини можуть убити». Ці слова можуть повторити і мешканці інших регіонів. З 1986 року, коли ЕТА здійснила перший теракт, у країні загинуло близько 951 чоловіка, переважно стражі порядку та політики. До цього списку можна додати і людей, яких було викрадено і знайти їх так і не вдалося. Кажуть, що бойовики навіть готували замах на короля Хуана Карлоса І.

Свою боротьбу ЕТА виправдовує прагненням створити незалежну державу, але більша частина басків не згодна, що для цього всі засоби годяться. Нещодавно в автономії відзначали національне свято День Батьківщини басків, яке переросло в маніфестації протесту проти тероризму. Як показують результати соцопитувань, близько 70 відсотків іспанських басків не цікавляться політикою і не прагнуть виходу зі складу Іспанії.

На жаль, проблема ЕТА далека до розв'язання. Організація дуже розгалужена і перебуває у глибокому підпіллі. Такий собі величезний восьминіг, який обплів щупальцями всю країну. Дехто проводить аналогії з Ірландською республіканською армією. Але якщо ірландські терористи почали усвідомлювати, що насилля породжує тільки насилля і, в принципі, готові до переговорів, то ЕТА й досі вважає: переконливіше вона демонструватиме свою силу, — скоріше здобуде перемогу. Забуває тільки одне: кому потрібна буде така перемога? Баскам? Але вони стомилися від терору. Власним амбіціям? Але на них далеко не зайдеш. Як свідчить історія, терористична війна — це саме той випадок, коли судять переможців.

Микола ГОРВАТ, «Голос України»

Українські ясони в Елладі

***БІЛЬШІСТЬ** з них про подвиги аргонавтів, напевно, не чули, хоч також перетворилися на неспокійне плем'я першовідкривачів. Але їхнє «золоте руно» — це торба. І щоб її напхати, наші громадяни часто змушені віддаватися у найми на чужині.*

Йосип у Грецію потрапив туристом. Із групою додому не повернувся, залишився збирати цитрусові. Працювали з ранку до пізньої ночі. Платили — 20 доларів щодня. Лимонники чимось схожі на закарпатські яблуневі сади, але плоди їхні на землю не струсиш. Доводиться щоразу продиратися крізь гілля, і не дай Бог, хоч би один лимон залишити на дереві: за роботою уважно стежить господар.

Працювали без вихідних. Жили, де доведеться: у гаражах, розбитих автобусах. Коли пообношувалися, ходили на «базу» — сміттєзвалище, яке, до речі, зовсім не схоже на наше. Всі викинуті речі акуратно складені у пакети, причому одяг — чисто випраний. Можна надибати і на майже не зламані побутові прилади. Так товариш Йосипа знайшов практично новий фен — на подарунок дружині. У непогожі дні йшли на «біржу» — так називали таверну, де за стійкою бару працювала колишня киянка, котра вміла заміж за грека і досить пристойно розмовляла грецькою мовою. Вона шукала клієнтів, а хлопці погоджувалися на будь-яку роботу, аби тільки платили. Цікаво, що поліція ставилася до нелегалів залежно від того, які відносини між державами. Зустрілися лідери України і Греції, підписали угоду про співробітництво — і наших не чіпають. Якось найманці навіть вирішили піти і здатися на милість влади: аж надто захотілося додому. А у відповідь почули: «Ідіть працюйте, коли треба буде, то самі за вами прийдемо».

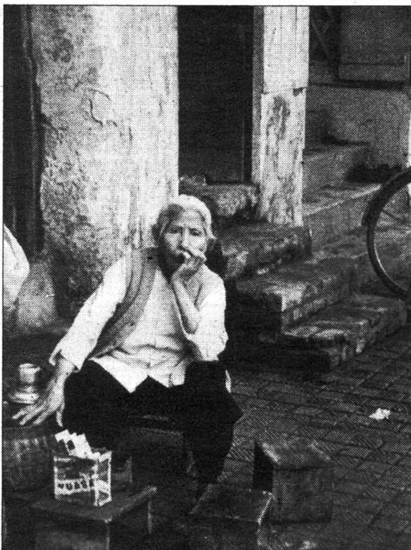
Лояльно у Греції ставляться не тільки до українців, а й до поляків. До албанців — гірше. Проте Йосип витримав тут тільки півроку: «Не міг більше почуватися покірним рабом. Накупляв у грузинів дешевого хутра, зароблені гроші заздалегідь відправив додому з надійними людьми і рушив із земляками додому. На кордоні помітили, що він «забув» виїхати з країни у зазначений у візі термін, і влаштували справжній обшук. Міг би й на кілька тижнів опинитися у в'язниці, врятувала фотокартка одного із земляків, на якій була його дружина з маленькою дочкою і мама. Взявши гріх на душу, Йосип жестами показував прикордоннику, що, мовляв, померла старенька, і всі вони поспішають на похорон. Дай Бог здоров'я цій жінці.

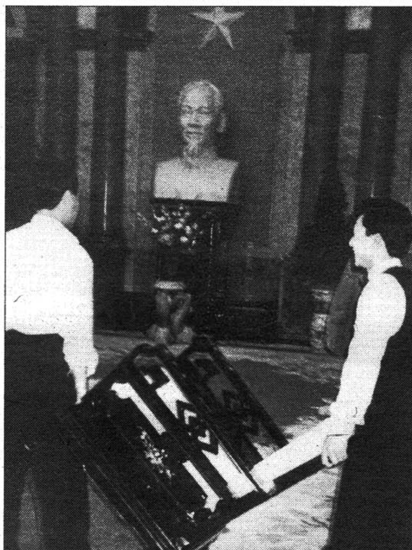

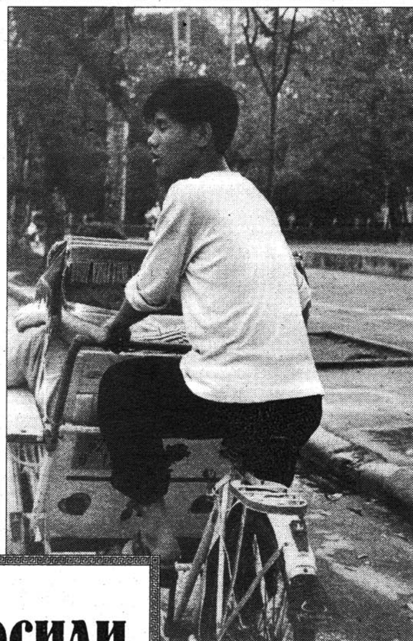
Прикордонник змилостивився, поставив усім у паспорті по «ведмедику» — штампи про заборону протягом п'яти років приїжджати в країну — і відпустив.

А Йосип і не засмутився. «Золоте руно» Еллади відтепер зовсім його не манить. Краще бідувати, аніж бути рабом.

На знімку: біля «біржі» в очікуванні роботодавців.

Віталій СУДДЯ, «Голос України»

Як мене по Ханою на руках носили

Дідусь Хо не вірив у бога, але обожнював золотих рибок. Щирому ленінцеві Хо Ші Міну вони були милі серцю, мов думки про золотий вік комунізму. Він проходив від свого скромного бамбукового помешкання десять кроків, плескав у долоні, викликаючи їх із глибин озера. Риба випливала завжди. Вона випливає й нині. Із комунізмом виявилося складніше...

Мене вже вкотре плескає по плечу велорикша, канючить: «Сер, ван долар...» Тицяє під ноги тарадайку. На всі пояснення і миги, мовляв, волію краще пішки, знову за рибу гроші: «Ван долар...»

Попереду на задрипаному сидінні ти, позаду крекче, крутить педалі хлопець-в'єтнамець. Незатишно. Ніби жінка на руках несе. А ще тихий переляк. Від величезної кількості велосипедів, які, здається, не признають жодного правила і ось-ось в'їдуть до тебе на коліна. Оговтавшись, починаєш «в'їжджати» у картинки, які повоні пливуть по обидва боки: «Піонери зі школи гайнули, ага, ясно, мавзолей — копія нашого, тьху, кремлівського, куца черга...»

— Хо Ші Мін? — киваю головою у бік мармурового громаддя. На смаглявому обличчі хлопця розцвітає усмішка: «Хо Ші Мін, Хо Ші Мін!» — і велорикша простягає мені значок із знайомим до болю профілем.

З хвилину вивчає мене, а потім додає: «Ван долар, сер».

«При всій моїй повазі до вождя в'єтнамського народу...» — бурчу собі під ніс і витягаю із гаманця 10 тисяч карбованців. В'єтнамець зачудовано роздивляється незнайомий зелений папірець, при цьому ми ледве не врізаємося у колону дівчат. Ті незворушно карбують крок. Років із десять тому ми так само марширували, зціпивши зуби і стиснувши кулаки, у світле майбутнє... Поки молодші ще бавляться маршами, старші вже працюють у СП, отримуючи великі для Ханоя гроші — 25 — 35 доларів.

А взагалі вулиці міста, які киснуть від вологи, — суцільний базар: усі чимось торгують, але невідомо, чи хто купує, магазинчики, крамнички, їдальеньки і сміття. Від кожного будиночка-халупки — рівчачок із брудною водою, а уздовж вулиці — уже рівчак. У ньому нерідко миють руки, посуд, фрукти... Від такого пейзажо-натюрморту місцями нудить...

Доки мій рикшоводій напитує дорогу до готелю у міліціонерів, які роз'їжджають тут на наших «Дніпрах», у пана цікавляться, чи не бажає він молоденької в'єтнамочки. Можна на годину-другу перервати свою мандрівку. Ця послуга отут, за рогом, у будиночку, коштуватиме 30 доларів, в апартаментах — 40. Які ті апартаменти — можна лише здогадуватися. Реп'яхом чоловічок причепився, все язиком цокає, розхвалює приятельку. А тут тобі через кілька сот метрів мадам на мопеді підкочує, головою назад киває, мовляв, забирай кралю. На мою персону уже з цікавістю народ поглядає, певне, жде, чим уся ця комедія закінчиться.

— Паняй швидше, — кажу своєму триколісному погоничеві, — а то стягнуть з брички, залишишся без кровного долара.

Певне, зрозумів хлопець відповідальність моменту, інших уже сам двома-трьома фразами відшив.

А я на груди значок із дідусем Хо почепив: мовляв, никаю Ханоєм не з доброго дива, а з ідейних переконань. У пошуках зримих переваг соціалізму.

Фото автора.

Ханой.

Денис ПАВЛІВ, журналіст

Проблемна трясовина поки що сильніша

СТАРОЖИЛОВІ Лохвиці запитання про місцезнаходження його рідного міста може здатися дещо образливим. «Як це, де знаходиться?» — чуєш зачудовано-роздратовану відповідь. — Ясна річ — на Полтавщині. Місто з багатовіковою історією. Взяти хоч би Григорія Сковороду чи Ісаака Дунаєвського. У Лохвиці народилися. Кожен школяр це знає».

Лохвиця — матір міст?

Дехто з мешканців цього районного центру настільки закоханий у своє місто, що намагається оту багатовікову історію примножити і поглибити. Приміром, торік Лохвиця готувалася відзначити 675 років від дня свого заснування. Аж раптом один з місцевих краєзнавців, що доскіпливо вивчав старовинні літописання, «ошелешив» сенсацією, що внесла сум'яття не тільки до біографічного літочислення, а й до лав градоначальників з міськради. За його підрахунками, Лохвиця як мінімум років на 300 старіша. Звичайно, ця гіпотеза ще вимагає доведення. І все-таки не зовсім зрозуміло — чи то готуватися до 700-річчя, чи то відзначати тисячолітній ювілей. Городянам, звичайно, більше імпонує останнє.

Втім, з приходом весни всі історико-біографічні словесні баталії потонули в нагальніших для мешканців Лохвицького району польових проблемах. Само собою зрозуміло, що для краю, який навіть у Полтавській області — житниці України, славиться як сільськогосподарський, посівна — питання набагато актуальніше.

«Ох, нащо вже важка то робота — із болота тягти...»

Хоча у промисловому відношенні район досить розвинутий, на 80 відсотків він — аграрний. Про це Василь Заболотний, голова райдержадміністрації, казав без особливої радості. Воно й зрозуміло: адже чим більше край спеціалізується на виробництві продукції сільського господарства, тим сильніше «беруть за горло» проблеми, що склалися в АПК по Україні загалом. За словами голови, останнім часом падіння виробництва деяких видів сільгосппродукції становить 30—35 відсотків. Одна з причин — мізерні держзамовлення на зерно та їх цілковита відсутність на інші види сільгосппродукції. Якщо раніше з району до державних комор надходили і гарантовано оплачувалися 45—50 тисяч тонн зерна, то торік віддали, та й те за безцінь, лише 18 тисяч. Та навіть при цьому держава заборгувала землеробам 70 мільярдів добряче «побитих» інфляцією карбованців. А загалом у 1995 році в районі видано «на-гора» сільськогосподарської продукції на суму 810 мільярдів карбованців, за яку одержано поки що тільки 350 мільярдів.

— За нормальних взаєморозрахунків, одержавши всю суму сповна, — скаржиться Василь Заболотний, — ми могли б мати 250 мільярдів «вільних» заощаджень, які пустили б на закупівлю техніки, запчастин, ПММ. Та грошей, на жаль, немає, а це добре-таки вибиває з колії.

Закордон нам допоможе?

Втім, не можна сказати, що тут опустили руки і нічого не роблять: у районі намічено ряд програм з вирощування цукрового буряка, зернових культур, з вирощування й заготівлі кормів. Але ж знов-таки реалізація всіх їх напрацювань потребує фінансування. А тому доводиться шукати багатих і зацікавлених партнерів. Так, уже є попередня домовленість з Громадською спілкою зовнішніх зв'язків США про те, що Лохвицький район стане базовим для реалізації спільного україно-американського проекту з вирощування продукції сільського господарства.

Міжнародним контактам, хоч як це дивно, посприяла ота сама здатність землі полтавської «родити» людей визначних. Трапилося так, що громадянин Сполучених Штатів Юрій Чоповський прибув до Лохвиці, щоб побувати на землі своїх предків. Та не сам — привіз з собою цілу когорту впливових представників бізнесу США. Гості ознайомилися з роботою деяких промислових підприємств. Однак, як представників агентства з розвитку агробізнесу, їх зацікавила можливість співробітництва в галузі сільського господарства. За оцінкою американців, на Полтавщині можна виробляти сільгосппродукції у три-чотири рази більше. Треба лише правильно використовувати кредити, виявляти більше ініціативи та самостійності в своїй діяльності. У результаті таких контактів уже є деякий наробок. І все-таки головну допомогу для сільгоспвиробників, на думку Василя Заболотного, має надавати держава.

Трактор в полі дир-дир-дир. То не трактор, а «Джон Дір»

Болюче місце сільгоспвиробників району — технічна оснащеність. Хліборобні агрегати тутешніх господарств не оновлювали по три-чотири роки, і вони досить-таки позношувалися. Комбайни, які закуповуватиме Україна в Америці — допомога істотна, вважає голова райдержадміністрації.

— Але чи досить сил у хліборобів, — логічно запитує Василь Заболотний, — розрахуватися за цю техніку, якщо вартість одного агрегата з додатковим обладнанням сягає 280 тисяч доларів? Або ж як, наприклад, буде розподілятися ця техніка? Розповзеться по господарствах? Ну і отримає кожне п'яте господарство по комбайну. Раціонально це? Вважаю, доцільніше повернутися до досвіду МТС, створити їх можна на базі існуючих нині ремонтно-тракторних підприємств. Адже там є і ангари, у яких «Джон Діри» зможуть утримуватися, «як належить», і база для ремонту. Тим часом, за умов, що комбайни концентруватимуться «в одних руках», можна буде об'єднати нові агрегати з відповідним технічним арсеналом у мобільні загони по п'ять-шість машин, які б просувалися, збираючи врожай, від одного господарства до іншого. Адже навіть у Полтавській області хліб на ланах дозріває в три етапи.

Замість епілогу

Під час відрядження до Лохвицького району ми не одну годину розмовляли з головою райадміністрації Василем Заболотним, відвідали цілу низку господарств. Що й казати — проблем чимало накопичилося: тягар заборгованостей, зарплата, яку трудівники колгоспних ланів не отримують по 3-4 місяці, електроенергія (а її відключення передусім б'є по сільськогосподарських районах), надсильні податки. У більшості своїй проблемна трясовина виявляється сильніша та засмоктує прогресивні починання. Але згадалося: правду кажуть, що немає лиха без добра. «Відмова» держави від сільгоспвиробника навчила останнього самостійності. Це, а ще золоті хліборобські руки, можна вважати запорукою майбутніх аграрних успіхів. Принаймні, саме цього прагнуть у таких районах, як Лохвицький...

На фото Юрія ВЕНГЕРЕША: голова Лохвицької райдержадміністрації Василь Заболотний, механізатори КСП «Україна» обговорюють «джон-дірівську» проблему.

Сергій МЕЛЬНИЧУК, «Голос України»

ГУСЕНИЧНІ ТРАКИ — ДО ВОЗА

Фейлетон

—Ти чув, що Петро виграв у лотерею автомашину?

—Чув. Але то не Петро, а Микола. І не в лотерею, а в карти. І не автомашину, а сто тисяч. І не виграв, а програв...

Це, звичайно, старий анекдот. Але не забуваймо, що у кожному жарті є частка істини. І факт, про який ми хочемо повідати читачеві, — ще одне тому підтвердження.

Люди, як відомо, люблять грати, хто у карти, хто в доміно чи шахи, хто у лотерею. Грають, зрозуміло, щоб виграти. Хоча часто-густо трапляється навпаки.

Голова КСП «Промінь», що у Дубровицькому районі, Андрій Кулик торік теж вирішив спробувати щастя. Обравши, зазначимо, гру не таку вже й азартну — конкурс. Тепер чоловік кріпко шкодує, що вплутався у цю справу, але тоді, прочитавши оголошення АТ «Втормет», Андрій Євтухович загорівся по-справжньому. Бо ж усе так просто виглядало : назбирав найбільшу в області купу металобрухту — і одержуй новісінький автомобіль «Нива». Ну скажіть, хіба не спокусишся? Тим більше, що пішки керувати сільськогосподарським підприємством (а в господарстві вже не було на чому їздити) не вельми зручно.

І поставили у «Промені» справу нагромадження найбільшої іржавої купи на широку ногу. Створили спеціальний загін, куди увійшло п'ять потужних вантажівок та ще й чотири газоелектрозварники. Електродуги й газові пальники палахкотіли так, що вночі, бувало, півнеба освітлювали. Не треба було й місяця...

Врешті-решт ентузіасти витерли піт з чола: колгоспна розвідка, проаналізувавши оперативні дані, доповіла, що купа металобрухту імені КСП «Промінь» — найкрутіша в області й уміщає в собі аж 1025 тонн металобрухту. Що й засвідчували документи Сарненського філіалу—цеху АТ «Втормет».

Колгоспні водії побілили стіни й вимили підлогу в гаражі, дістали навіть імпортного лаку, щоб начистити боки омріяній «Ниві». Але, як мовиться, радість була передчасною.

Читач, мабуть, уже радо потирає руки, здогадавшись: знайшовся спритніший, хто назбирав більшу купу , ніж «Промінь». Нічого подібного, шановні! Просто конкурс... не відбувся. Був оголошений, люди збирали брухт, вивозили , запасалися папірцями , а він узяв і «не відбувся».

Що ж сталося? Землетрусу, Бог милував, не було, війни —тьху-тьху-тьху! — також, посадки НЛО на територію «Втормету» теж не зафіксовано. То що ж?

Телефоную до голови правління АТ «Рівневтормет» пана Панасюка.

—У мене цим питанням займається головний інженер, — чую у відповідь.

—Так відбувся конкурс чи не відбувся? — запитую головного інженера Миколу Володька.

—Не відбувся, тому що не було фактично заявок на участь. Не було довідок про наявність орної землі. Наших порушень я не бачу...

Розтлумачимо. Кожен учасник конкурсу мав подати довідку про кількість гектарів орної землі. А такі довідки видавати господарствам заборонило керівництво обласного ЦСУ. До речі, непорозуміння з отими довідками мали місце і під час позаминулорічного конкурсу, про що, оголошуючи конкурс наступний, говорив сам голова правління АТ «Втормет» Ярослав Панасюк. І паралельно обіцяв, що «непередбачені моменти ... будуть мінімальними при проведенні цьогорічного конкурсу». Але якби це якийсь Форд пообіцяв, то інша річ. А у нас пообіцяти — як, самі знаєте, що...

Одне слово, не вийшло у переможців з «Нивою». Багато, бачте, захотіли. «Втормет», правда, не був повністю невдячним: щоб хоч якось компенсувати моральні й матеріальні збитки «Променю», він виділив господарству у вигляді премії... комплект гусеничних траків до трактора Т-150.

—А вони нам, ті траки, до... воза чи що? — кажуть селяни. — У нас навіть такого трактора немає...

Рівненська область.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Віталій АБЛІЦОВ, «Голос України»

Таємниці степових долонь

У житті Борис Мозолевський з Генріхом Шліманом не зустрічався. Нині їх поєднала вічність

У 1240 році до нашої ери кілька грецьких племен (ахейці) об'єдналися і здійснили похід до північно-західних берегів Малої Азії. Метою озброєних мандрівників було завоювання столиці Троянського царства, що стояла на вигідному для контролю морських торгових шляхів місці. Облога Трої тривала десять років. Події останнього року запеклої війни лягли в основу поеми «Іліада» — перлини світової літератури, автором якої вважають напівлегендарного сліпого поета Гомера.

По-справжньому повірити в реальність цих подій допоміг людству Генріх Шліман (1822 — 1890), який археологічними розкопками підтвердив історичність фактів, що лежали в основі Гомерової поеми.

I. Вона обезсмертила ім'я Бориса Мозолевського

«Я знайшов її, розчищаючи долівку підземелля, 21 червня о 14 годині 30 хвилин.., розчистив один із сагайдачних наборів під стінкою дромосу і, згортаючи густий глиняний чамур, що вкривав долівку, відчув, як пальці щось боляче дряпнуло. У серці солодко тенькнуло. Обережно відгорнувши чамур, я побачив, як зблиснуло золото... Перед нами була річ справді небачена. Вага пекторалі 1150 грамів, діаметр 30,6 сантиметра». Це спогади археолога і поета Бориса Мозолевського, який у червні 1971 року (25 років тому!) знайшов скіфську пектораль. Експедиція вела розкопки Товстої Могили поблизу міста Орджонікідзе Дніпропетровської області.

Коли б зоряна година життя Б. Мозолевського настала в часи незалежності України, то його чекала б справді світова слава. Колеги з Москви пригасили хвилю зацікавленості українським відкриттям століття. Слава Богу, що пектораль залишилася в Києві, а то довелося б їй розділити долю попередніх цінних знахідок у хліборобських степах, що нині є окрасою московських та санкт-петербурзьких музеїв: золотий гребінь з кургану Солоха, срібні чаші з Гайманової могили...

Пектораль, відкрита світові Б. Мозолевським, немов книга про скіфське життя. Вона розповідає про прихід нового року у степовий край. У давнину рік розпочинався не взимку, а весною.

Б. Мозолевський назвав свою знахідку витвором греко-скіфського мистецтва. Отже, це ще один доказ того, що наша країна завжди була в полі європейської культури. «Поемою золотого сонячного сяйва» назвав пектораль Олесь Гончар. Автор її, зауважував письменник, мов Данте, веде нас по висхідній — від кривавої ворожнечі й хаосу до вищих сфер, до того рівня життя людей, де між ними настає злагода і взаємодовіра, висока гармонія буття.

На жаль, досі немає художньої розповіді про життя археолога й поета Бориса Мозолевського, якому в нинішньому році виповнилося б лише 60. А це була надзвичайно цікава людина, фанатично віддана своїй справі. Лише поезія суперничала в душі Б. Мозолевського з археологією.

Пройшли шляхами ураганними,
Звели із попелу життя.
А степ все світиться курганами
Й не дозволяє забуття.
І в незатишному сім світі
Тим на землі щасливий я,
Що в золотому верховітті
Зоря лишилася й моя...

Скіфія, держава Аттіли, Русь Київська, держава Богдана Хмельницького, УНР, сучасна незалежна Україна — це пунктир однієї прямої, хроніки подій, що відбувалися на долонях українського степу. Борис Мозолевський зробив лише перший крок, щоб розгадати таємниці скіфських курганів. А скільки їх іще стоїть на нашому півдні!

II. Мрія Шлімана стала реальністю

Щоб читати Гомера в оригіналі, німець Генріх Шліман вивчив грецьку мову, а потім ще тринадцять мов. Щоб здійснити свою мрію — знайти легендарну Трою, він став мільйонером. А досягши свого, водночас продав усі свої підприємства і став археологом. Щоб одержати потрібні фахові знання, Г. Шліман студіював археологію в Сорбонні. І одружився на гречанці.

Нарешті він у Туреччині, на місці, як упевнений, колишньої столиці Троянського царства. Фахівці звинувачують Г. Шлімана в невігластві. Але він починає розкопки і веде їх упродовж 16 років. Настав день, коли до Г. Шлімана прибули найвидатніші вчені світу й оголосили його першовідкривачем Трої.

«Я сподіваюся, що винагородою за всі злигодні, біди й страждання, яких я зазнав у цій глушині, а також за всі мої величезні видатки та насамперед за всі мої важливі відкриття цивілізований світ визнає за мною право перейменувати священне місто, що називалося досі Гіссарлик. І тепер я роблю це заради божественного Гомера — даю йому те, овіяне безсмертною славою ім'я, яке сповнює серце кожного радістю й ентузіазмом. Я даю йому ім'я Трої».

Пізніше Г. Шліман вів розкопки в Мікенах. Знайдені скарби він подарував грецькому народові. Видатного археолога цікавили й інші античні міста, острів Кріт...

26 грудня 1890 року вражений світ дізнався про смерть у Неаполі археолога Генріха Шлімана.

***

Ти, скіфська баба, кам'яна незграба,
стоїш в степах...

Не лише Ліну Костенко надихають на поетичні рядки наші історичні пам'ятки. Про скіфське минуле степового краю писали й пишуть Леонід Череватенко, Микола Вінграновський, Роман Лубківський, Іван Драч. Але сьогодні потрібно, щоб голосніше заговорили прозаїки — незважаючи на досить значну кількість історичних творів у нашій літературі, досі Україна не має повноцінної серії романів та повістей, які художньо осмислювали б нашу історію. Століття бездержавності відбилися німотою вітчизняних літературних хронік про естафету віків, що передавалася від покоління до покоління, поки не утвердились остаточно на берегах Дніпра українці.

До Г. Шлімана ніхто не вірив у реальність існування Трої, до знахідки Б. Мозолевського про скіфів писали як про східних кочовиків, що прийшли на наші землі...

«Поляни жили осібно по горах сих, і був шлях із варягів у греки... І були три брати. Одному ім'я Кий, а другому — Щек, а третьому — Хорив, і сестра їхня Либідь... І після тих братів почав їхній рід княжити в Полях, а в Деревлях — своє, а дреговичі — своє, а словіни — своє... Цебо тільки в Русі словінська мова... А інші народи, що дань дають Русі: чудь, весь, меря, мурома, черемись, мордва, пермь, печера, ям, литва, зимігола, корсь, норома, либ — ці свою мову мають...» Це рядки Несторового літопису. Написані вони в Києві — столиці незалежної України.

Прочитати б літописні сторінки тим, хто виколихує в своєму серці мрію про нові радянські союзи — імперії, може б, зменшилась кількість наших опонентів! Адже ясно говорить Нестор: була Русь Київська, а були меря, мордва, пермь, яких об'єднала Москва. Навіть О. Пушкін твердив про те, що автори історій Московії-Росії грішать проти істини, коли шукають її витоки передусім на берегах Дніпра.

Як кажуть, Бог з нами. Йдемо своєю дорогою, якій немає кінця. Саме таким — упевненим в своїй вірі, як Г. Шліман, як Б. Мозолевський, як десятки-сотні патріотів рідної землі, — відкриється в майбутньому не одна таємниця українського степу.

Михайло ВАСИЛЕНКО, член Спілки письменників України

Болі нашого життя

Книжковий кіоск

Від найдавніших часів Україна прагла волі і самостійності, прагла — і так це й було — сумлінно жити і працювати в своїй хаті, як добрий господар, порядкувати і співати рідних пісень. «Боялися вони (загарбники. — М. В.) наших колядок і пісень наших. Усього українського боялися. Боялися і ненавиділи. Лютою ненавистю ненавиділи все, що нагадувало про Україну. Нас (ув'язнених. — М. В.) вони мусили терпіти, бо потрібна була дармова робоча сила, потрібні були безмовні раби». Це витяг із книжки-документа коломийчанина Михайла Андрусяка «Студені милі», сповідь його матері Параски Левко з покутського села, де вона оповідає про жахливі поневіряння у сталінських таборах, про високі моральні якості українок, які навіть у найлютіших умовах нищівного режиму не втратили людської гідності.

Мільйонам наших людей «долі покалічили кати, хрести і грати». І в цьому немає жодного сумніву навіть для того, хто цього не знав, а лише чув, і то, можливо, після серпня 91 року. Якщо справді чує... Точніше, хай бодай прочитає книжечку-сповідь «Ув'язнена скрипка» - документальні свідчення бранки сталінських таборів Галини Грабець про свого чоловіка Омеляна (полковника Батька), організатора і командира УПА-Південь:

Напрошуються думки сьогоднішні, що після всіх збурень, які потрясли Україну, не маємо права сидіти в каламуті. Бився наш народ на смерть за віру, але зникла любов (меншає!), зникає сам народ український, хоч генетично, хоч духовно. Боролися за волю — а її немає і теперечки в змісті нашого життя. Хоч воля — єдина умова духовного розвитку. Відчутно потрапляємо в якесь мальоване й цяцьковане ярмо, решта на дно ями, а над усім чигають колишні й новітні сатрапи з новою удавкою. Справжньої волі нема. Ми не господарі у власній хаті (сумнівно, чи вона "наша?!), на власному обійсті. А в кого воно ще є — відберуть, придумають такий закон непомітний. А мо, дехто продасться за «шмат гнилої ковбаси», бо ж їсти хочеться, яка там у дідька свобода. А чужинці кепкують, збиткуються всюдно з нашого глупства і розбрату. Були ж у «свободнім «соузі», то станемо ще й законними (конституційними) базарними рабами. Та ще й змусять (уже!) дякувати за це... Випадків і прикладів безліч. Забуваємо, що є в принципі рівність, громадський порядок, честь і самоповага, рідна природна віра, власна мова, думка, земля. Хоч вона, земля, вже коштує мільярдики — то ж не всім. Замість цього у нас формують почуття раба в золотій клітці змушують шахраювати, заздрити, вихвалятися і виправдовуватися в залежності і від Сходу, і від Заходу. Роблять усе, аби забули про вічність і душу, забули дух правди і справедливості, смак свободи на своїй, природою, Богом даній землі. Затягують у петлі, манячи пряником. І ми, очманілі від блискучої кліті, рідне робимо обридливим і незугарним, «завдяки» мороку з півночі і осліпу західного.

Ще думається, читаючи ці вельми потрібні й повчальні книжки Михайлові, що знаходилися й знаходяться душепродавці, коли одні продавали з куцого розуму, другі — задля наживи, треті рятували власну шкуру». Але всім їм, як мовить Параска Левко, Господь відміряє.

Параска Левко говорить про душу, яку не можна ув'язнити, якщо вона не з лопуцька, не зліплена рабською. Душа її була виплекана на здоровому національному грунті і прагла волі й щастя.

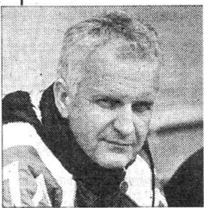
Шкода і жаль бере, що нинішня молодь цього не знає — знетямили її. Ніхто (мало хто!) не може прочитати про ці героїчні сторінки історії, а одиниці лише можуть дійти цієї думки самотужки. Якщо й дійдуть. Бо час нагадує оте: уродилась волі нашої отрута.

Захоплюєшся тим підлітковим запалом патріотичного романтизму із документального оповідання Михайла Андрусяка «Смерековий біль», коли в камері, в тісняві задушилися четверо хлопчаків-підлітків з Уторопів. Бавилися вдома в УПА. З більшовиками жарти кепські... В цей час у лісі йшла справжня війна проти фашизму і більшовизму. Чисті серця підлітків сприймали все в справедливості і героїзмі. Для молодих повстанців навіть звичайне звертання «друже ройовий, друже чотовий, друже стрілець» звучало як найсолодша музика. Ці слова для сільського хлопця (Михайла Уграка), вихованого в свідомій свого походження і народу родині, дихали волею і він присягає собі, що радше вмре, аніж зречеться своїх друзів, того, за що прийшов воювати.

Книжка, документальні епізоди, написані М. Андрусяком, — це можливість знати правду конкретну, можливість вивчати історію істинну, це, зрештою, застереження нового рабства — як тілесного, так і духовного. Книжки-сповіді коломийського автора, його оповіді не лише привертають увагу новими, досі ще не знаними сторінками героїчної боротьби, а й спонукають глибше і, головне, правдиво знати свою найближчу історію, котру так ретельно приховувала колишня компропаганда. Творчість цього автора — це відкриття життя і вболівання за долю свого народу, це історія боротьби за волю. А що може бути вагомішим у людськім житті взагалі і нині зокрема, коли начебто є умовна свобода? Та що з нею робити свідомим? І як? Знаємо, що воля — найцінніше в житті, окрім здоров'я духовного і фізичного, але й умова творчого розвитку. І, маючи на оці молоде покоління, виховне значення Андрусякових книжок неоціненне. Якщо їх прочитають і втямлять. Та їх нема. Мізер. Та й чи людям теперечки до читання (а ще ж і розуміння!), коли не те що за останні 50 літ, а за 350 років чужинські зайди і загарбники, та й свої покручі духовні, намагалися якщо не вбити, то витруїти все людське, народне, національне, зробити нас безпам'ятними рабами, нищили фізично, чи голодом, чи кулею. Одиниці вистояли в нерівній боротьбі. Лишилися свідомими свого народу, суті людської. Українці на своїй землі перейшли жахи тортур і знущань і в масі своїй, і як поодинокі борці. Жахи системні і свавільні, нещадні і безжальні, підступні і потаємні. То ж визнаємо правду і справедливість на своїй землі у волі і свободі: жити людиною і вмерти чесною, коли покличе небо і земля. І мусимо бути вдячні борцям за волю, визволення з-під будь-якого ярма. Всім. І тим, хто доніс нам живу правду, хай хоч сьогодні.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ, «Голос України»

Як гуляли на риночку Штанге з Емерсоном

Наставник «Дніпра» Бернд Штанге був засмучений. Адже в кінці зустрічі проти «ЦСКА-Борисфен» було тяжко травмовано захисника дніпрян Володимира Горілого.

—Постійно зазнаємо кадрових втрат, — каже пан Штанге. — Тому весь час доводиться починати з нуля. Але я — оптиміст і гадаю, що моя команда таки виб'ється в люди.

Ми розмовляємо з німецьким фахівцем російською мовою, якою він за рік перебування в Україні оволодів досить пристойно. В усякому разі в розмовах із гравцями, журналістами, болільниками обходиться без перекладача. Мріє, щоб і бразильський нападаючий Луїс Емерсон до своєї мовної колекції (володіє португальською, німецькою, іспанською) додав ще й українську або російську. Хоча розуміє, як це важко.

—Останнім часом «Дніпро» дещо вибився з ритму, втратив очки навіть у домашніх матчах. То чи продовжуєте вірити в те, що вашій команді пощастить здобути призове місце?

—Справді, ми віддали очки «Шахтареві» та «Чорноморцеві» на своєму полі. Але попереду ще багато подій. Тому сподіваюся, що нам усе ж вдасться посісти чільне місце і здобути право виступати в кубку УЄФА.

—Чи задоволені грою Емерсона?

—Луїс — чудовий футболіст. Має відмінну техніку, швидкий, гнучкий, з розумною головою, багато і сумлінно працює на тренуваннях. Гадаю, що через кілька тижнів він остаточно адаптується і матиме добрі кондиції і форму. Знаєте, важко йому — мешканцеві тропічних широт — призвичаїтися до холодного клімату.

—А як він проводить дозвілля? Чи має достатньо розваг?

—Як і більшість молодих людей, він захоплюється музикою. Буваємо з ним у місті, гуляємо вулицями Дніпропетровська. Нещодавно відвідали центральний ринок. На базі маємо супутникову антену. Тому Луїс дивиться передачі португальського, іспанських та німецьких каналів. А ще він переглядає бразильський телесеріал «Секрет тропіканки». Йому дуже приємно таким робом переноситися на батьківщину.

— Скажу щиро, дуже добре, що в Україні почали з'являтися іноземні футболісти доброго класу. Бажано, щоб їх було трохи більше. Зрозуміло, в розумних межах. Адже українська земля дуже багата на футбольні таланти. Краще, звісно, виховувати своїх. Але чому б у цій роботі не допомагали кваліфіковані виконавці з-за кордону? І пару-трійку хороших зарубіжних тренерів теж не завадило б запросити. Хоча це моя особиста думка. Втім вона базується на аналізі. Українські збірні не потрапили на фінали чемпіонату Європи і молодіжної першості континенту, а клуби не значаться серед виборювачів єврокубків. Іноземні кадри, як на мене, сприятимуть поліпшенню ситуації...

На знімках: Берндт Штанге спостерігає за грою, а Луїс Емерсон атакує ворота суперника.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Людмила ВЛАСЮК, Укрінформ

У фігуристів «зміни влади» не сталося

ПРЕЗИДЕНТ Федерації фігурного катання України Людмила Михайловська очолюватиме цю організацію і в другому чотирирічці. Таким є рішення звітно-виборної конференції федерації цього виду спорту, яка відбулась в Одесі.

Підбиваючи підсумки минулого періоду, Людмила Михайловська відзначила, що хоча «починати будь-яку справу набагато складніше, ніж продовжувати», федерація за свої перші чотири роки немало зробила для утвердження авторитету України на міжнародній арені. Одинадцять разів піднімався прапор нашої країни на чемпіонатах світу і Європи, а сама федерація, діставши за короткий період визнання Міжнародного Союзу ковзанярів (ІСУ), зайняла одне з провідних місць у світі — нарівні з федераціями США, Канади, Росії.

Ще одним підтвердженням заслуг українських фігуристів стало обрання Людмили Михайловської членом техкому ІСУ. Україна дуже солідно представлена також у суддівських бригадах чемпіонатів ІСУ та міжнародних змагань.

—Не всі сезони були для нас переможними, — сказала мені Людмила Михайловська. — Але не треба забувати, в яких умовах готуються наші фігуристи. Проблеми з льодом, його дорожнеча, відсутність опалення в залах не можуть не позначатися на результатах. Але нам, як кажуть, не вперше долати труднощі... І зараз усі сили, усі резерви, весь творчий потенціал буде спрямований на підготовку до головної події — зимової Олімпіади-98.

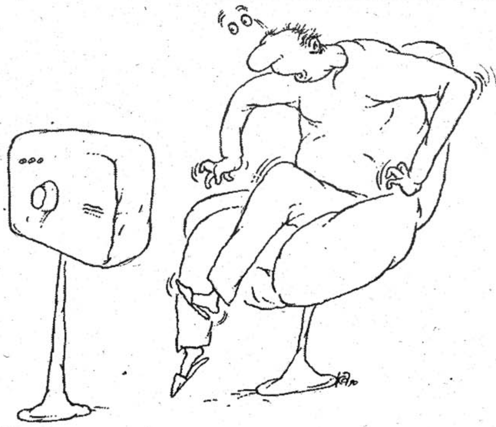
За Кубок кубків

Футбол. Кубок кубків. 1/2 фіналу. Матчі-відповіді. ПСЖ (Франція) — «Депортіво» (Іспанія) — 1:0 (перший матч — 1:0), «Рапід» (Австрія) — «Феєноорд» (Нідерланди) — 3:0 (1:1). У фіналі, який відбудеться в Брюсселі 8 травня, зустрічаються «Парі Сен-Жермен» і віденський «Рапід».

Інформація про випуск акцій відкритого акціонерного товариства «Агрокомплект»

1. Фірмове найменування емітента — Відкрите акціонерне товариство «Агрокомплект».
2. Адреса: Київ-254071, вул. Ратманського, 25.
3. Основні дані про емітента. Відкрите акціонерне товариство «Агрокомплект» створене шляхом приватизації колективного орендного підприємства «Агрокомплект», зареєстроване Подільською районною державною адміністрацією Києва, реєстраційний № 0089-1435 ОП від 8.02.93 р., свідоцтво № 1048.
4. Цілі діяльності: торговельно-закупівельна та посередницька діяльність, транспортні послуги, маркетингові дослідження на українському та зарубіжному ринках.
5. Середньоспискова кількість працівників у 1995 р — 18 чоловік.
6. Професійні дані про керівників: правління очолює Безпалько Микола Андрійович, інженер-економіст, закінчив Київський інститут народного господарства, виробничий стаж з 1964 р. Головний бухгалтер — Волчкова Лідія Петрівна за фахом бухгалтер, закінчила Ленінськ-Кузнецький технікум, виробничий стаж з 1966 р.
7. Бухгалтерський баланс на 1.12.95 р. Виручка від реалізації — 11822200 тис. крб., балансовий прибуток — 2739912 тис. крб., оборотні засоби — 3729925 в т. ч. дебіторська заборгованість — 256702 тис. крб., кредиторська заборгованість 1885308, валюта балансу 5059503 тис. крб.
8. Дані про емісію акцій. ВАТ «Агрокомплект» створене відповідно до наказу регіонального фонду державного майна України по Києву від 22.02.1996 р. № 260, зареєстроване виконкомом районної ради народних депутатів Подільського району Києва, свідоцтво № 285-59-1435 від 15.03.1996 р.
9. Мета використання фінансових ресурсів, залучених від емісії —приватизація державної частки майна.
10. Вид і категорія акцій. Випускається 448488 простих іменних акцій, номери 0—448488, номінальна вартість — 25000 крб., у тому числі частка організації орендарів — 73784 акції, держави — 374704 акції.
11. Вартість акцій — 11212200 тис. крб. Видача акцій членам організації орендарів на вартість власного майна — 1844600 тис. крб. Державна частка майна — 9367600 тис. крб. Пільговий продаж акцій — 1475000 тис. крб. За приватизаційні майнові сертифікати — 1350000 тис. крб. За власні кошти — 125000 крб. Продаж акцій за приватизаційні майнові сертифікати на сертифікатному аукціоні — 7892600 тис. крб.
12. Виплата дивідендів здійснюється щоквартально до 25 числа останнього місяця. Сума дивідендів встановлюється загальними зборами.
13. Попередніх емісій не було.
14. Фактори ризику — радикальні зміни законодавства щодо акціонерних товариств.

Жарт номера

• *Просто душа болить, коли бачиш, що все розкрадається... та ще й без твоєї участі.*

Мал. Анатолія КАЗАНСЬКОГО.

Володимир ВАСЬКОВЦЕВ

ДІАЛОГ

— Ну, все, все, куди не поткнися, з ким не розмовляй, усе, все без винятку зіткано з суперечностей! Великих і дрібних! — скаржився заступник директора наукового інституту артистові обласної філармонії.

Актор кивав, угу-кав, та, очевидно, був внутрішньо відсутній. Слухав і не чув. Як він зазвичай робив, коли повторював перед виходом на сцену свої сатиричні монологи.

А було це в санаторії.

Заступникові директора наукового інституту, чують його чи ні, життєво необхідно було вибалакатися, витягти з голови скабку.

Дай-но і я скажу, полегшу душу, — очуняв актор.

— Варто взяти обідньої перерви книжку в руки, хто не пройде повз, обов'язково спитає: «А що ти читаєш?» — і вже не до чтива. Варто замислитися, відразу запитання: «Про що думаєш?» — і збивають з думки...

Тепер заступник директора наукового інституту угу-кав, кивав головою, та не чув ані слова.

— І я про те. Я почав з цієї думки, — схопився-стрепенувся заступник директора. Пробачте, прийму ліки. Час наспів.

Філармонійний актор поцікавився:

— Що, коли не таємниця, п'єте?.. Тобто ковтаєте?

— Обнадійливий препарат. Буквально місяць тому МОЗ запропонував. Прочитайте листок-вкладку і все зрозумієте, — простягнув папірця заступник, ковтнувши дві капсули.

— «Показання до вживання»... — з усією серйозністю вгризся у текст філармоніст. — Так, зрозуміло... «Спосіб вживання і дози» — зрозуміло. «Побічні дії» — так, так, так... «У деяких хворих можливі шлунково-кишкові розлади: нудота, блювання, пронос, жовтуха... головний біль, алергія...» Зрозуміло...

— Розділ «протипоказання» — пропустіть, не марнуйте часу. Нічого там про нас немає. Протипоказано немовлятам і вагітним жінкам, а нам — можна. Скільки завгодно. Пощастило!

— Добродію, звернення до лікувальної теми мене і вас якось зблизило, — слухаємо, розуміємо одне одного... Як на мене, чудово! — сплюнув тричі через ліве плече артист філармонії, щоб не зурочити.

— Так, шановний, чудово. Але коли ви, як я, щодня ковтатимете цю погань, є загроза зблизитися ще більше. Де це місце?.. Ага, ось воно: «...У хворих, що вживають препарат, сеча, сльози, мокротиння набувають червоно-жовтогарячого кольору». Кінець цитати. Більшої спорідненості душ і бути не може: не лише говорити на загальнолікувальні теми, навіть плакатимемо однією барвою!.. — відмовився від запропонованого єднання заступник, бо пам'ятав, що світ і все-все-все зіткано з суперечностей. І це неминуче.

Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Савелій ЦИПІН

ПОМСТА

До зали, де мав проводитися аукціон, Лобач прийшов чи не останній і впевнено вмостився на першій лаві. Він не сумнівався в успіху. Фірма послала його з чітким завданням: придбати овочевий магазин «Бурячок». Шеф давно поклав на нього око — ясно, цікавила не сама крамниця, а приміщення в центрі міста. Хоч за законом новий власник зобов'язаний певний термін зберігати профіль закладу, це не бентежило (що заважає покласти у вітрині кілька морквин і капустину, а саме помешкання використати під офіс або «комок»?).

Скоса позираючи направо-наліво, Лобач намагався виявити ймовірних конкурентів, які теж намагатимуться оволодіти цим звабливим об'єктом. Та ось з'явився представник фонду державного майна — й торги розпочалися.

Ведучий оголосив об'єкт продажу й початкову ціну. Вона була просто сміховинна: сто мільйонів карбованців. Покупці заворушилися, почали додавати по десять-двадцять.

— Двісті! — гучно вигукнув Лобач.

Запанувала тиша...

— Двісті мільйонів — раз! Двісті мільйонів — два!.. — виключно тягнув аукціонер. — Двісті...

— Двісті п'ять! — почувся той же голос, і все почалося спочатку.

Лобач трохи перечекав, а затим видав:

— Триста!

— Триста мільйонів — раз! Триста мільйонів — два! — підхопив ведучий.

— Триста мільйонів...

Зволікаючи, він очікувально дивився у зал. Що вище піднімалася вартість, рідшали голоси. Коли дійшло до чотирьохсот, Лобач вирішив, що справу зроблено, тим більше, що сума ця була граничною і для нього. Проте раптом звідкись, із задніх рядів, почулося:

— Чотириста десять.

— Чотириста сорок! — відреагував Лобач. У відповідь:

— Чотириста сімдесят!

Герць набирав напруги, й настав кульмінаційний момент, коли Лобач у запалі видихнув:

— Мільярд!..

Цього разу відповіді не було.

— Мільярд — раз! Мільярд — два! Мільярд — три! — урочисто вдарив молоточком аукціонер. — Продано!..

Зал вибухнув захопленими зойками, кинулися вітати переможця. Але той не радів: ціна, яку було названо, багато перевищувала ту, що йому дозволив шеф. Знаючи крутий норов останнього, він розумів, що той примусить перекрити різницю власним коштом. А що таких грошей Лобач не мав, це означало стати рабом фірми до скону днів.

Тепер він міг урешті глянути на свого суперника. Ним виявився непомітний чоловічок у досить неприглядному вбранні. Лобач упізнав у ньому... свого сусіда по будинку поверхом нижче! Найдивніше полягало у тому, що той був пенсіонер і явно не мав, просто не міг мати такі гроші. Сусіда потиснув переможцеві руку з усмішкою, в якій не можна було не відчути зловтіхи.

І тут Лобач зрозумів усе. З рік тому його, Лобачева, дружина, виходячи з дому, забула закрутити у ванній кімнаті кран, через що нижче помешкання залило водою. Шпалери, паркет і меблі було нещадно зіпсовано, через замикання електропроводки вийшли з ладу телевізор і холодильник. Спочатку сусіда прагнув домовитися з Лобачем про відшкодування мирно, проте той усіляко уникав переговорів. І тоді пенсіонер подав на нього позов у суд. Проте найнятий Лобачем адвокат прихитрився довести, нібито старий залив свою хату сам. І ось той завдав удар-відповідь.

Ярослав БОРСУК

КОРИТО

Майже казка

Що було — відгуло, наче сніг, зійшло... Принаймні так вважало Корито. Зі щемом воно пригадує ті щасливі дні, коли його наповнювали поживними їствами і з нього їла, щасливо порохкуючи, велика жирна Свиня. Причім не проста Свиня, а керівна. Це була Свиня Самого... Цс-с! Не можна вголос. Бо демократія. Он як усі вуха понаворошували!

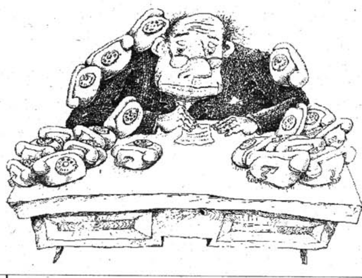
Коротше, це був керівний Сам. Не так важливо, хто конкретно. Все одно — керівний! Тож і Свиня була керівна. Було чому гордитися Кориту — йому пощастило! Бо ж хіба з кожного корита їдять керівні Свині? Отож-бо!

Та нема нічого вічного у світі. Корито незабаром переконалося в цій діалектиці життя. Одного похмурого ранку Свиню грубо виштовхали із хліва. Забрали ... Та що там Свиня! Йшли чутки, що незабаром забрали і Самого...

Зосталося Корито самотньо іржавіти в пустім хліві.

Але, незважаючи на переміну долі, Корито і дотепер сповнене оптимізму. Воно вірить, що одного чудового дня хлів знову відчинять і до нього, заніміло від щастя старого вірного Корита, підійде ще одна керівна Свиня.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Юрій БОЛЬШАК

Рація

Лежу, «Кайзера» з кров'янкою перетравлюю, нікого в сім'ї не чіпаю і раптом чую:

— Ви маєте рацію! — впевнено, з притаманним йому інтелігентним притиском каже Мюллер Штірліцеві.

— Смисл? — невинні дитячі очі Штірліца відбили підступний кручений удар Мюллера.

— Ну звичайно ж, — уголос розмірковував збентежений Мюллер, — навіщо вам тримати рацію вдома, Штірліц? Ваша рація в якомусь чемодані зберігається десь у гаражі або на квартирі радиста.

«Він просто диявол, — здригнувшись, подумав Штірліц, — рація і справді зберігається в чемодані на квартирі Кет і треба при найпершій нагоді забрати у неї цю небезпечну іграшку. До речі, коли я востаннє завозив їй молоко?..»

— Ти маєш рацію! — знову почув я до болю знайомий голос, але він не належав ані Мюллеру, ані Штірліцу.

Я розплющив очі і побачив на екрані телевізора Мейсона та Круза.

— Ти маєш рацію! —повторив Мейсон, і Круз не став заперечувати, а, схвально похитавши головою, дістав з кишені трубку радіотелефону.

— В Америці кожний має рацію, — підбила підсумок дружина. — Це тільки ми не маємо рації і, либонь, не скоро матимемо... Ондечки скільки людей на черзі за звичайнісіньким телефоном.

Я знову заплющив очі.

— Хайль Гітлер! — вигукнув Штірліц і, розвернувшись на підборах, попрямував до дверей.

— Хайль! — мляво відповів Мюллер, свердлячи своїми маленькими колючими очима Штірліцеву спину. — Він таки має рацію, — пробурчав під ніс Мюллер так тихо, аби не почув цей хитрюга Штірліц.

— Я маю рацію! —почув я схвильований голос Іден.

— Ідіть ви під три чорти зі своїми раціями! — подумки вибухнуло обурено — мабуть, уже крізь сон...

Олександр ПЕРЛЮК

ДУРИСВІТ

Іван Леонідович Тьфуйко перечепився на рівному місці.

Він добрих півгодини топтався по тротуару, обстежуючи, ніби нишпорка, кожний сантиметр асфальту, проте виявити хоча б найменшу нерівність йому так і не вдалося.

— Парадокс! Полтергейст! Цього не може бути! — бубонів собі під ніс роздратований Тьфуйко.

— Пане, товаришу, скажіть, будь ласка, як ви гадаєте: я — у своєму розумі? - несподівано для самого себе запитав він у товстенького громадянина з веснянкуватим обличчям, що проходив поблизу.

Товстун огидно зморщився і уважно з ніг до голови зміряв Тьфуйка.

— Я гадаю — не зовсім! — збентежив своєю відповіддю товстун і, наче нічого й не було, пішов собі далі.

— Так я і думав! — Іван Леонідович з жахом охопив руками свою нещасну голівоньку. — Ну правда, скажіть, яка нормальна людина ні з того ні з сього буде перечіпатися на рівному місці?

І тут його осяяло!

Тьфуйко чимдуж побіг додому. Схопив там сокиру, кинувся до того злощасного рівного місця і почав несамовито рубати асфальт.

Вирубавши величезну вибоїну, Тьфуйко витер з обличчя гарячі струмки поту і полегшено зітхнув: — Хух! Хай тепер хто-небудь скаже, що я спіткнувся на рівному місці, хай тільки хто-небудь посміє назвати мене дурисвітом — зарубаю!

Іван Леонідович міцно стиснув у руці сокиру.

Висівки

• Якщо вже ранок, а вашого чоловіка все ще немає — не хвилюйтеся: він або у витверезнику, або у коханки.

• Якщо ви програли жінку — спробуйте відігратись — грайте на коханку.

Олександр ЛЮК.

Мобильная связь —
кирпичик в строительстве новой экономики

Сегодня с уверенностью можно утверждать, что большинство украинцев устали от непрекращающегося потока стенаний и слез о кризисе, крахе экономики и т. п. В сознание людей постепенно приходит понимание того, что только кропотливым трудом, шаг за шагом, можно достичь заветного благосостояния. От государства требуется только создание нормальных условий для такого труда. В этом заинтересованы обе стороны: чем богаче будут граждане, тем богаче, сильнее будет государство. И наоборот.

Для нормального развития экономики, кроме стабильной законодательной базы, необходимо еще, как минимум, три условия, смысл которых заключается в словах: энергетика, транспорт, телекоммуникация. Хорошо развитая инфраструктура в этих областях составляет фундамент экономического здания любой страны. Простой пример: какой солидный бизнесмен придет работать в страну, где нет ни дорог, ни нормальной связи, а электричество подается с перебоями...

В век информатики, когда коммуникации — своеобразные нервные системы экономического организма, в мире прослеживается любопытная тенденция: степень развитости страны определяется уже не мощностью индустриального комплекса, а развитием информационных систем, уровня сервиса. А дымящие гиганты индустрии переносятся в третьи страны.

Еще один пример: в Западной Европе теледенситет (количество телефонных линий на сто человек) составляет цифру от 40 до 90. Украина имеет в среднем шестнадцать. Чтобы достичь количества линий хотя бы 40 на 100 человек, в их строительство необходимо инвестировать 30 млрд. долларов. Получается заколдованный круг: для создания нормальных условий иностранным инвесторам необходимы... иностранные инвестиции.

Некоторые страны нашли выход, казалось бы, из тупиковой ситуации. В Швеции отдельные северные районы покрыты мобильной связью, фиксированная телефонная сеть отсутствует. Скрупулезные шведы посчитали, что рыть траншеи, прокладывать тысячи километров кабеля, строить АТС намного дороже, чем покрыть тот же регион мобильной сетью.

После объединения Германии на территории бывшей ГДР началось бурное развитие мобильных сетей. Оказалось, что телефонизировать громадную территорию в короткие сроки и с меньшими затратами можно только с помощью сотовой сети, оснащенной фиксированными мобильными телефонами.

Закладывая основы новых экономических отношений, Украина вплотную столкнулась с проблемой отсутствия качественных линий коммуникаций. Для ее решения с 1993 года начинается строительство сети мобильной сотовой связи. Соответствующая лицензия Министерства связи была выдана украинско-голландско-немецкому СП «Украинская мобильная связь» (УМС), которое начинает воплощать в жизнь стратегически правильное на то время решение: внедрение сотовой сети интернациональных стандартов, как аналоговых, так и цифровых, показавших свою жизнеспособность и оправдавших себя экономически.

Результатом более чем двухгодичной работы УМС стало завершение в апреле текущего года первого этапа развития мобильных систем по всей Украине — все областные центры и крупные города (всего 36) покрыты сотовой сетью. То есть, более чем выполнено требование лицензии: охватить такой связью к 1997 году 21 город.

Сегодня темпы развития УМС — одни из самых высоких в Восточной Европе. Мало кто из операторов может назвать цифру прироста своих абонентов на уровне 280 %. И дело здесь совсем не в каком-то монополизме УМС. Ведь это понятие — весьма относительное. В Украине работают многие другие компании, представляющие такие услуги мобильной связи, как пейджинг, транкинг, различные заменители типа радиотелефонов и т. д. Средств коммуникации есть много, и все они — потенциальные конкуренты сотовой сети, построенной УМС.

То, что в стандарте NMT-450i УМС является единственным оператором — нормальное явление. Делить столь узкий диапазон между многими компаниями просто не имеет смысла. Тем более, что при выдаче лицензии Министерством связи было поставлено разумное условие: сотовой сетью должны покрываться не только те города, где она дает прибыль, но и строительство сети во всеукраинском масштабе, покрывая и заведомо убыточные населенные пункты, а также автодороги (их покрыто уже свыше 2000 км), предоставление услуг, также не дающих доходов.

Компанией, готовой инвестировать строительство сети по всей Украине, и оказалось СП «УМС». Посреди министерство свою политику по-другому — и страна превратилась бы в несколько удельных «мобильных» княжеств: со своим оператором сети каждая и при полной несовместимости этих сетей. В конечном счете от этого проиграл бы клиент. Возникновение локальных операторов может отбросить развитие системы полноценной коммуникации далеко назад.

Сейчас УМС готовится к вводу нового цифрового стандарта сотовой связи — GSM. Начинать строительство этой сети три года назад было практически делом невозможным из-за слаборазвитости инфрастуктуры: не было цифровых каналов телефонной связи (да и сейчас нет), не было емкости и свободных частот, действовали ограничения КОКОМ. Сегодня эти проблемы решаются несколько легче, но сложности остаются.

Внедрение GSM становится реальностью. По словам Якова Шляйхера, директора по маркетингу и продаже УМС, вводить GSM ради GSM — нет никакого смысла. В свое время выбор был сделан в пользу аналоговой сети NMT-450i в силу ряда причин, главная из которых заключалась в необходимости покрытия сотовой сетью большой территории в сжатые сроки. Охватывать сетью GSM всю Украину — задача, мягко говоря, нереальная. Такого себе не могут позволить даже высокоразвитые страны, где GSM работает только в урбанизированных центрах, требующих большой емкости сети. Емкость сети NMT довольно ограничена, в пределах одного города — до 25 тыс. абонентов, емкость сети GSM — до 200 тыс. Но сопоставлять эти цифры в условиях Украины, где общее число абонентов сотовой сети достигает числа 20 тысяч, пока рано. Клиенту, в конце концов, не столь важно, как называется сеть, его больше волнуют следующие вопросы: покрытие территории, качество, резонные цены за услуги.

Лицензию на строительство GSM-900, помимо УМС, получило АО «Украинские радиосистемы», стандарт GSM1800 внедряет «Банкомсвязь». Все операторы GSM на первом этапе будут работать в пределах Киева и области.

Разделение частот 900 и 1800 МГц между несколькими операторами, по мнению руководства УМС, должно привести к созданию полноценного рынка услуг мобильной связи, возникновению цивилизованной конкуренции. У потребителя появится возможность сопоставления и выбора, а само СП «УМС» получит еще один стимул для дальнейшего повышения качества сети, уровня сервиса, предложения новых видов услуг. Все это, в конечном счете, приведет к созданию европейского уровня системы коммуникаций, заложит фундамент для будущей украинской экономики.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДРУГИЙ ВИПУСК АКЦІЙ

ЗАКРИТОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «НИВА»

А. Характеристика емітента

Фірмове найменування: закрите акціонерне товариство «Нива».

Місцезнаходження емітента: м. Київ-116, вул. В. Василевської, 13/2.

Закрите акціонерне товариство «Нива» (надалі Товариство) зареєстроване виконкомом Ради народних депутатів Радянського району м. Києва 16 червня 1995 року (державний реєстраційний номер 19253407) і є правонаступником торговельного виробничого колективного підприємства «Нива», зареєстрованого рішенням державної адміністрації Радянського району м. Києва 27.12.1993 р. (державний реєстраційний номер 0090-2979-П).

15 вересня 1995 р. (Протокол № 2) загальними зборами акціонерів Товариства прийнято рішення про перетворення закритого акціонерного товариства «Нива» у відкрите акціонерне товариство.

Предмет діяльності Товариства становить:
— торгівля промисловими, продовольчими плодоовочевими товарами;
— торговельно-закупівельна діяльність;
— надання посередницьких послуг в оптовій та роздрібній торгівлі, матеріальному постачанні.

Статутний фонд Товариства сформований і на момент прийняття рішення про реорганізацію Товариства з акціонерного товариства закритого типу в акціонерне товариство відкритого типу оплачений у розмірі — 7498050000 (сім мільярдів чотириста дев'яносто вісім мільйонів п'ятдесят тисяч) карбованців повністю.

Основні дані бухгалтерського балансу станом на 1.01.1996 р. (млн. крб.)

Основні засоби — залишкова вартість (з урахуванням індексації на 01.01.1995р.) 153775

Нематеріальні активи — залишкова вартість 2661

Незавершені капітальні вкладення 63

Запаси і затрати 105892

Грошові кошти, розрахунки та інші активи 5634

Кредиторська заборгованість 103375

Чисельність службовців — 98 чол.

Основні дані про керівних працівників:

Коломієць Світлана Іванівна — директор, освіта вища, кваліфікація — економіст, виробничий стаж 19 років.

Гончаренко Валентина Йосипівна — головний бухгалтер, освіта — вища, кваліфікація — економіст, виробничий стаж — 22 роки.

Б. Опис ділової діяльності Товариства

На момент прийняття рішення про випуск акцій другої емісії Товариство мало 75 договорів з постачальниками сільгосппродукції.

Прострочена заборгованість по розрахунках з постачальниками, бюджетом, позабюджетними фондами відсутня.

В 1995 році було значно прискорено оборот поточних активів Товариства.

Обсяг реалізації продукції в 1995 році становив у вартісному вираженні 205318 млн. крб.

За останні два роки має місце скорочення реалізації продукції у натуральному вираженні, пов'язане зі зменшенням обсягів закладки плодоовочевої продукції, зокрема картоплі, на зимове зберігання внаслідок відсутності пільгових кредитів на ці цілі.

В зв'язку з цим та з метою підвищення рентабельності Товариства заплановане перепрофілювання діяльності Товариства, зокрема передбачене його статутом розширення асортименту продукції, що реалізується.

В. Дані про емісію акцій

Рішення про другий випуск акцій та про реорганізацію закритого акціонерного товариства у відкрите прийняте загальними зборами акціонерів Товариства 15 вересня 1995 р. (Протокол № 2).

Фінансові ресурси, залучені від емісії, спрямовуються на розширення та модернізацію торговельного обладнання.

Планований обсяг емісії — 9 493 050 000 крб.

Товариство випускає прості іменні акції.

Кількість простих іменних акцій, що випускаються — 18082 штуки.

Акції на пред'явника не випускаються.

Привілейовані акції не випускаються.

Номінальна вартість акції — 525000 крб.

Акціонер Товариства має право:
—брати участь в управлінні Товариством;
—одержувати дивіденди;
—одержувати інформацію про діяльність Товариства.
—ознайомлюватися з документами щодо питань, які включені в порядок денний загальних зборів акціонерів Товариства.

Акції випускаються однією серією «В» (номери 00001 — 18082).

Початок передплати на акції — 30 квітня 1996 р.

Закінчення передплати — 30 травня 1996 р.

В термін проведення передплати проводиться обмін простих іменних акцій серії «А» у кількості 14282 штуки номінальною вартістю 525000 крб. кожна, першого випуску закритого акціонерного товариства «Нива» на акції другого випуску серії «В» у співвідношенні 1:1.

Передплата здійснюватиметься за адресою: Україна, м. Київ-116, вул. В. Василевської, 13/2, тел. 271-01-51, 271-05-08.

Оплата акцій здійснюється у карбованцях за номінальною вартістю акцій.

Акції другої емісії будуть пропонуватися для відкритого продажу фізичним і юридичним особам, запланований курс продажу 1:1.

Послугами торговця цінними паперами Товариство не користується.

Особи, які бажають передплатити акції, повинні внести на рахунок Товариства не менше 30 відсотків номінальної вартості акцій до закінчення передплати, після чого Товариство видає їм письмове зобов'язання про продаж відповідної кількості акцій.

В разі недосягнення запланованого рівня передплати загальні збори акціонерів Товариства затверджують по результатам відкритого продажу акцій фактичний розмір емісії.

У разі, якщо передплата на акції перевищує розмір статутного фонду, загальні збори мають право відхилити зайву передплату. Відмова у передплаті проводиться згідно з переліком передплатників з кінця переліку. Внесені кошти повертаються особам, яким відмовлено в передплаті, не пізніш як через 30 днів після строку припинення передплати.

Особам, які оплатили не менш як 30% номінальної вартості акцій і яким не відмовлено у передплаті, на підтвердження внеску видаються тимчасові свідоцтва.

Дивіденди по акціях виплачуються за результатами роботи за рік. Про виплату дивідендів приймається рішення загальних зборів, які проводяться після затвердження річного балансу. Дивіденди виплачуються за адресою: м. Київ — 116, вул. В. Василевської, 13/2.

Г. Дані про розміщення раніше випущених акцій

Перша емісія здійснювалась в травні-червні 1995 року з метою формування статутного фонду. Загальний обсяг емісії — 7498050000 (сім мільярдів чотириста дев'яносто вісім мільйонів п'ятдесят тисяч) карбованців. Кількість випущених акцій — 14282. Номінальна вартість акції — 525000 крб. Вид акцій — прості іменні. Серія акцій «А» номери з 0001 по 14282.

Всі акції першої емісії сплачені акціонерами повністю за номінальною вартістю.

Усі раніше випущені акції у кількості 14282 штуки номінальною вартістю 525000 крб. розміщені між засновниками повністю.

У власності керівних працівників знаходиться 5510 простих іменних акцій, що становлять 38 відсотків статутного фонду Товариства.

Дії по економічному оздоровленню емітента не проводились.

Д. Фактори ризику діяльності емітента

Основним фактором ризику є можливість розриву економічних зв'язків з постачальниками та споживачами, низька платіжна спроможність населення України, а також можливі зміни в законодавстві, які погіршують становище Товариства.

Офіційне повідомлення

про підсумки відкритого конкурсу проектів програм, спрямованих на створення системи охорони праці і здоров'я працівників банків, оголошеного і проведеного Асоціацією «Київський Банківський Союз» у січні—березні 1996 року

Конкурсна комісія, керуючись Положенням про порядок підготовки, організації і проведення відкритого конкурсу проектів програм, спрямованих на створення системи охорони праці і здоров'я працівників банків, розглянула запропоновані на конкурс проекти й дійшла такого висновку:

1. У зв'язку з тим, що жоден із запропонованих проектів не відповідає повною мірою цілям і завданням конкурсу, переможця конкурсу не оголошувати.

2. Визнати кращими з метою їхньої можливої спільної реалізації в процесі створення системи охорони праці і здоров'я працівників банків проекти фірми «Гранум», науково-виробничої асоціації «Ласпі» та навчально-виробничого і лікувально-оздоровчого колективного підприємства «Жайворонок-2».

Конкурсна комісія.

Київ, 25 березня 1996 року.

Арбитражным судом города Севастополя (Севастополь, пл. Восставших, 6, ком.31) возбуждены дела о банкротстве:
— частной многопрофильной фирмы «Сопал и К» (335042, Севастополь, ул. Назукина, 9, кв.2, расчетный счет 468760 в Укрсоцбанке Севастополя, МФО 324195, дело № 094/2);
— многопрофильного частного предприятия «Алан» (335010, Севастополь, ул. К. Морозова, 6, кв.11, расчетный счет 468032 в Агропромбанке Севастополя);
— кооператива «Эллегия» (335050, Севастополь, ул. Р. Люксембург,40/21, расчетный счет 461903 в Проминвестбанке Севастополя).

Претензии кредиторов принимаются в течение месяца со дня опубликования извещения.

Арбитражный суд Одесской области возбудил дела о признании банкротами:

26.01.96 г. № 1/14-Б СП «Имара»: Одесса, ул. Кирова, 68, кв. 1, р/счет 1468519 в АКБ «Норд Банк»;

№ 1/15-Б МП ООО «Универсал»: Одесса, ул. Дерибасовская, 33 (Петровского, 11, кв. 30) р/с 1609112 в КБ «Порто-Франко»;

29.01.96 г. № 1/16-Б АОСК «Пилигримъ»: Одесса, ул. Бебеля, 4, р/с 1467910 в ОФ АКБ «Никкомбанк».

Кредиторам, а также возможным санаторам направлять заявления с имущественными требованиями к должнику в месячный срок с момента публикации по адресу: 270032, Одесса, пр. Шевченко, 4. Арбитражный суд Одесской области.

Арбитражный суд Днепропетровской области (320004 г. Днепропетровск, пр. Кирова, 1) возбудил дело № Б18-49 от 22.02.96 г. о признании банкротом Производственно-коммерческой фирмы «Неко» (320091 г. Днепропетровск, ул. Ленинградская, 40, р/с 644567 в КБ «Новый», МФО 305062).

Претензии кредиторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбітражний суд Чернівецької області (274000, Чернівці, вул. Кобилянської, 14) порушив справу № 3—91—24/б від 1.02.96 р. про банкрутство МПМК № 261 Облагробуду (274018, Чернівці, вул. Череповецька, 24, р/р 561411 в АПБ «Україна», Чернівці, МФО 356174, код 013 50593). Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування.

Згідно з рішенням арбітражного суду Рівненської області порушено справу № 10/17-б від 11.03.96 р. про банкрутство КП «Рівненська швейна фабрика». Її юридична адреса: Рівне, вул. Соборна, 16.

Прохання до санаторів та кредиторів звертатися в місячний строк з дня опублікування даної об'яви за адресою: 252135, Київ, а/я 27, вул. Полтавська, 7, тел.\факс 244-59-92.

Арбітражний суд м. Києва (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44в) порушив справу №14/40 про визнання банкрутом ТОВ «Дао ЛТД» (юридична адреса: м. Київ, вул. Русанівська набережна, 6) зареєстрованого в Держадміністрації Дарницького району м. Києва, розрахунковий рахунок № 467099 в Альянс-Кредит банку, реєстраційний N0092-742 ЛТД.

Претензії можливих кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

Арбітражний суд м. Києва (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44в) порушив справу №11/185 про визнання банкрутом ТОВ «Ятрань» (юридична адреса: м. Київ, проспект Миру, 4) зареєстрованого в Держадміністрації Дарницького району м. Києва, розрахунковий рахунок № 467880 в Дарницькому відділенні Укрсоцбанку, реєстраційний № 0092—618 ЛТД.

Претензії можливих кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

Ганна ЛИПКІВСЬКА, мистецтвознавець

Хліб і видовища — речі сумісні, або Школа виживання по-харківськи

***ПОКАЖІТЬ** мені сьогодні людину, яка пам'ятає, у чому полягає різниця між першою та другою моделлю госпрозрахунку, — і я зніму перед нею капелюха. Одначе у далекому 86-му це питання видавалось воістину гамлетівським. Адже перші недержавні театри почали створювати тоді саме на умовах «самоокупності» та «самофінансування». Тільки в столиці подібних новоутворень було зафіксовано понад сотню...*

Та коли б провести нинішньою — ювілейною! — весною традиційний фестиваль київських театрів-студій, то зібрати «живих» вдалося б, у кращому разі, півтора десятка. Власне, тих, хто набув статусу муніципальних, виборовши державну дотацію. Від решти лишилися хіба що поховані десь в архівах гучні назви — «Новий Альказар», «Під кронами дерев»...

Та все це — приказка. Казка ж — от вона.

Театри народжувалися й розпадалися, зубами вигризали омріяну дотацію та виселялися з обжитих підвалів... І наш герой — Харківський молодіжний, народжений у колишній столиці першим — у 88-му, пройшов усіма етапами типових «студійних» поневірянь.

У якийсь момент він зовсім було зник з усіх обріїв майже на два роки. І тому несподівано одержане запрошення плюс сакраментальна фраза про відшкодування видатків на відрядження — мало не приголомшили: «Ти бач, живі! На яких харчах?»

Виявилося — дійсно-таки на харчах. Точніше — за рахунок власного виробництва високоякісних продуктів харчування на базі сучасних технологій. Тобто — такого собі натурального господарства на капіталістичний лад.

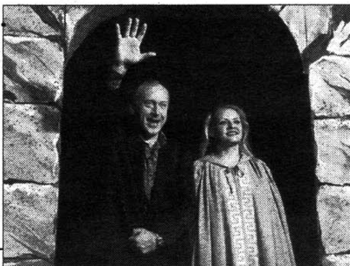
Звичайно ж, актори Наталя Ляшенко та Сергій Бичко, а також актриса, адміністратор Ірина Ковалевська в процесі фасовки й упаковки помічені не були. Вони грають і ведуть вистави. А керівник театру Петро Бойко — режисирує, та вже не лише у постановках, а й у виробничому циклі. Інші люди — фасують і пакують. Та виявляють щодо свого театру зрозумілу гордість, пишаються й зарплатою, що й третини її не одержує зараз професор у державному вузі.

Отже, театр свого часу обпікся на збанкрутілих спонсорах. Проте не став чекати добра від так само збанкрутілої держави. І створив фактично єдиний в Україні прецедент, коли категорії мистецтва та бізнесу (ще раз підкреслимо — бізнесу у сфері саме виробництва, а не посередництва) співіснують мирно й взаємовигідно (стукаю по дереву, звичайно).

Триває такий симбіоз півроку, але результати вже наявні.

По-перше — смачно (те, що в холодильнику).

По-друге, гідно й професійно (те, що на сцені). Відновлено дві вистави, на черзі — ще одна, а потім і до прем'єр має дійти...

А приводом для вищезгаданого запрошення виявилося 25-ліття творчої діяльності Наталі Ляшенко, яке стало справжнім театральним святом. Сімейно-домашнім, із подарунками, танцями до ранку... Але спочатку — із виставою «Клеопатра» за п'єсою Ю. Едліса «Гра тіней».

У ній винуватиця торжества, як і належить цариці, владарює, все розуміє і всьому знає ціну. Режисером П. Бойком (у багаторічній співтворчості цього подружжя він виступає тим лицарем, котрий, наскільки можливо, відкриває своїй дамі нові світи) Клеопатрі на сцені дано більше реакції на вчинки чоловіків, на їхні безумства, ніж власної ініціативи. Але пульсація думки й вирування пристрастей настільки очевидні під панциром королівської стриманості, що стає очевидним: Наталя Ляшенко — досить рідкісний сьогодні тип актриси із неабияким трагедійним потенціалом.

Її ж партнери — актори театру ім. Шевченка Петро Рачинський та Сергій Бережко — є у «Клеопатрі» більш тонкими й різноманітними, ніж на рідній сцені, котра взагалі переживає сьогодні не кращі часи.

Вистава, правда, оздоблена скромно й досить еклектично, тож про естетичну цілісність видовища казати важко. Але щодо Людини на сцені (актора, персонажа) — вона зроблена твердою рукою, розумно й пристрасно.

Отака казочка «про успіхи в праці й особистому житті». Але не чекайте у фіналі неодмінного: «Сказка — ложь, да в ней намек...» Бо все це — чистісінька правда.

Коли ж серйозно, то вдала спроба харків'ян піднятися над обставинами викликає заздрість та щиру повагу. Якщо ж для них «хліб» і «видовище» й надалі лишатимуться речами цілком сумісними, то зостанеться тільки зняти у захваті згаданого на початку капелюха.

На фото: Наталя Ляшенко та Петро Рачинський у виставі Харківського молодіжного театру «Клеопатра».

Анонс

Наша Марина Мнішек нарешті поїде до Польщі

Наприкінці місяця трупа Національної опери України виконає у Бидгощі (Польща) в рамках фестивалю українського мистецтва «Бориса Годунова». Солісти — Валентин Пиварів, Микола Шопша, Олександр Востряков, Людмила Юрченко, диригент — Володимир Кожухар. Хоч би які ми з поляками були сусіди й поціновувачі музичного мистецтва, а це перший виїзд київської оперної трупи туди зі спектаклем, принаймні за нових часів. Кілька років тому на «Варшавській осені» грав оркестр Національної опери України.

Георгій ВОРОТНЮК, «Голос України»

Звідки беруться генії

За версією Миколи Степанова, відомого одеського скульптора, — з яйця. Це він засвідчив у щойно створеній скульптурній композиції: Пушкін, Гоголь і Бабель схилилися над колискою, в якій лежить оте саме яйце. Очікують, що з нього вилупиться. Власне, це наперед визначив автор, оскільки свій твір він назвав пам'ятником ще не народженому генію. А відкрито той пам'ятник на подвір'ї Літературного музею в Одесі. Оскільки ж сталося таке у дні нинішньої гуморини, то, слід думати, до своєї версії скульптор теж ставиться з певною часткою гумору.

Богдан КУФРИК, журналіст

ПІСЛЯ 12-ТИ СКЛАДНИХ ОПЕРАЦІЙ

ВОСЬМИРІЧНИЙ ВАДИМ ЗНОВУ ЗМОЖЕ ГРАТИ У ФУТБОЛ. НА ПРОТЕЗІ

***НАПЕРЕДОДНІ** Великодніх свят львівське протезно-ортопедичне підприємство «Реабілітація» протезувало восьмирічного Вадима Харюка з Мостиськ, а кошти на протези виділила газета «Експрес». Це не перша благодійна акція газети, яка опікується дітьми.*

... Того злощасного літнього дня 13 червня 1992 року, напередодні Зелених свят, чотирирічний Вадим потрапив під колеса автомобіля на польовій дорозі. Мало хто сподівався, що хлопчик виживе. У дитини не зосталося лівої ноги, повністю була оскальпована права, травмована голівка та поламані тазові кості. Хлопчику зробили тільки дев'ять операцій пересадки шкіри, а загалом Вадим переніс їх дванадцять. Перший протез сім'я Харюків замовила на місцевому протезному заводі. Та він був незручний. Саме на цьому підприємстві доля звела їх з молодим протезистом Ернестом Скибінським, який і виготовив для дитини протез.

Для Харюків «викроїти» з сімейного бюджету за протез потрібну суму — а це майже 50 мільйонів карбованців — було практично неможливо. Бо працює тільки мати, а батько доглядає за сином і отримує пенсію за опікунство — 1 млн. 200 тисяч карбованців. Тоді й прийшла на допомогу газета.

До речі, «Реабілітація» виготовила вже 10 протезів для дітей із західного регіону. А загалом фірма має близько 300 постійних пацієнтів. Ціни тут у 3—4 рази нижчі, ніж деінде, а для виготовлення протезів застосовують нові німецькі та американські технології.

Сьогодні Вадим навчається на «відмінно» і навіть пише вірші, співає в хорі та ходить на уроки фізкультури. Бо ж дуже любить грати у футбол.

Львівська область.

На знімку: Ернест Скибінський зі своїм малим пацієнтом.

Фото Володимира ДУБАСА.

Неймовірно, але факт

Один з народних депутатів України нещодавно організував і провів «круглий стіл», за яким зібралися нестандартно мислячі вчені, екстрасенси, служителі культу. Мета зібрання полягала у спробах осмислити доволі цікаве явище: п'ять років тому одній поважній людині космічна сила повідомила про місце знаходження некрополю древньої цивілізації.

В ньому буцімто зберігається великої ваги інформація (бібліотека) і сила-силенна різних скарбів. За допомогою фахівців-біоенергетиків та ручного буріння підтвердилась наявність у вказаному місці мікромістa з численними ходами та окремими «коморами». Однак коли ця людина стала більш активно займатися цією справою, то несподівано захворіла і померла. Дивні справи почали коїтися із здоров'ям і того, кому він передав отриману інформацію. Тож виникло запитання: чи це збіг обставин, чи справді це місце охороняється невідомою нам, можливо космічною силою, як, скажімо гробниця Тутанхамона?

Ще одна дивина з того самого району України. Кандидат технічних наук став отримувати певні сигнали чи інформацію, які був змушений переносити на папір. З-під олівця виходили незрозумілі зображення, цікавого змісту великі малюнки, ієрогліфічні тексти.

Учасники «круглого столу» дійшли висновку: може ця поки що не відома сила хоче надати нам важливу і дуже потрібну інформацію, а інша теж не відома нам сила вважає, що робити цього ще не можна. Тому потрібна спокійна, виважена експертиза вчених, провидців, духовних осіб тощо.

Тож тим, хто має бажання взяти участь у такій експертизі, пропонуємо надсилати свої поради і пропозиції за адресою: 252196, Київ-196, пл. Лесі Українки, 1, кімната 427, з поміткою: «Неймовірно, але факт».

Гадючий день

Завтра — день Руфа (Руфи, Родіона), найзагадковіше серед свят нашого річного циклу. В цей день начебто вилазить із землі всіляке гаддя і таємничі Руфи. Однак з'ясовувати з ним стосунки категорично не рекомендують — «як хто побачить гадюку і вб'є її, то сонце три дні плакатиме». Можливо, в цей час плазуни справді вилазять на світ Божий після зимової сплячки й надто агресивні. А ще вважають, що на Руфа все із землі рушиться: і трава, й усяка зелень, і все, що посіяно й посаджено в цей день, піде рости вгору. Гадина полізе із землі, а птиця полетить з вирію. Якщо завтра буде добра погода — на сонячне літо, похмура — на

холодне й дощове. Коли післязавтра погода не врівноважиться, рік буде сухим. Дівчата, почувши грім, мають нашвидкуруч вмити обличчя водою і витерти червоною полотниною — «щоб на щоках з'явився рум'янець». Якщо не гримітиме — обмежимося «Оріфлеймом».

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України. Видавець — Президія Верховної Ради України. 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс — 449-85-62.

◊ Рукописів не повертаємо.

◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 339474.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Зам. 0311074.